

Directa

setmanari de comunicació

Núm 302 23 de gener de 2013 1,70€

França intervé Mali pels recursos naturals del Sahel

Hollande defensa els interessos de la indústria nuclear
i extractiva sota el pretext d'una nova guerra antiterrorista

PÀGINES 2,3,4

6,7

Les residències de
gent gran a la corda
fluixa pels impagaments

9

La lluita veïnal salva
el casc antic de Sant
Andreu de Palomar

14,15

L'Àrabia Saudita, Qatar i els
Emirats Àrabs es disputen
l'hegemonia al Pròxim Orient

18,19

40 anys de moviment veïnal
a l'Hospitalet de Llobregat
en una exposició fotogràfica

ESTIRANT DEL FIL

Des de l'11 de gener, les tropes franceses intervenen militarment al nord de Mali amb l'objectiu oficial d'eliminar l'amenaça de grups gihadistes. La realitat, però, és que el govern d'Hollande busca defensar els seus interessos en una regió molt inestable, en gran part per culpa de l'herència colonial i l'oblit que ha patit el poble tuareg. La població civil, com sempre, és la gran víctima d'un conflicte que ja suma milers de desplaçades.

EL SAHEL // ELS INTERESSOS ESTRATÈGICS FRANCESOS ES TROBEN DARRERE UNA INTERVENCIÓ MILITAR QUE AMENANÇA DE CREAR NOUS CONFLICTES A LA REGIÓ

Mali, una guerra neocolonial que demostra la miopia política de la UE

Pere Ortega
@PereOrtega

França ha iniciat, a Mali, una més de les múltiples intervencions militars a la que va ser la seva gran àrea de dominació colonial, l'anomenada Àfrica Occidental Francesa fins la independència de 1960. Durant la descolonització, França, per salvaguardar els seus interessos geoestratègics a la regió, va teixir unes estretes relacions polítiques amb les elits a qui va entregar el poder. D'aquesta manera, França podia continuar exercint el control de la zona donant suport a règims amics i, de pas, preservar els seus interessos econòmics en aquesta àrea. Per exercir aquest domini, França va disseminar instal·lacions i forces militars per molts països: el Níger, el Txad, Costa d'Ivori, Burkina Faso i el Senegal.

Per tant, quan François Hollande diu que la intervenció militar a Mali només està vinculada a una actuació altruista per eliminar el perill que representen els grups armats gihadistes que controlen el nord del país, evitar la guerra civil nord-sud i la desestabilització de tot l'oest del

Soldats d'una de les bases franceses de Costa d'Ivori es preparen per unir-se a l'operació militar ordenada per Hollande / ERIC FEFFERBERG

Les intervencions militars franceses a les excolònies no són una novetat

Sahel, està faltant a la veritat. Són arguments espuris tenint en compte que les intervencions militars a les excolònies de l'Àfrica han estat una tònica habitual dels governants de l'Elisi. Recordem que Nicolas Sarkozy va iniciar el seu mandat, el 2008, amb una intervenció al Txad; més tard, el 2010, en va fer una altra a Costa d'Ivori i, després, el 2011, va comandar l'atac a la Líbia de Gaddafi. Ara, Hollande, inicia el seu baptisme a l'Àfrica francòfona abanderant una guerra contra el terrorisme que li atorga un prestigi intern i extern devaluat per la crisi econòmica, mentre amaga els inte-

ressos estratègics de França a la regió. I quins són aquests interessos? En primer lloc, les residents franceses disseminades per tota aquesta immensa àrea francòfona, que controlen gran part de l'economia de tot el Sahel occidental. Únicament a Mali, hi ha 6.000 residents, algunes lligades a la indústria extractiva de nombrosos recursos minerals -el més important dels quals és l'or, que s'extreu al sud del país-, però també vinculades a l'escassa indústria local, les finances i el comerç d'importacions. Una segona qüestió, apuntada per diverses fonts, és la que fa referència a les exploracions que confirmen l'existència de bosses d'hidrocarburs al nord de Mali.

Però, l'interès principal de França al Sahel occidental no es troba al nord de Mali, sinó als diferents països de la zona,

on s'ubiquen diverses indústries extractives de fosfats, gas i petroli. La més important s'ubica al Níger, a 180 quilòmetres de la frontera amb Mali, on hi ha importants jaciments d'urani. El Níger és el tercer productor i exportador mundial d'urani, un mineral que exploten dues empreses controlades pel gegant francès de l'energia nuclear Areva, que hi extreu el 40% de l'urani que abasteix els 59 reactors nuclears de França. L'urani és un mineral escàs i no renovable i ha triplicat el preu als mercats arran de l'arribada del zenit en la producció de petroli i a una demanda clarament superior a l'oferta.

UN NOU AFGANISTAN?

Així doncs, França tindria prou raons per impedir que aquesta regió i el desballestat Estat de Mali caigués en mans dels

grups salafistes que practiquen la gihad. A la zona, hi conviuen grups dispars: els tuaregs d'Ansar al-Din, amb 500 efectius que demanen l'aplicació de la xaria al nord de Mali; Al-Qaida del Magrib Islàmic (AQMI), escindit del Grup Islàmic Armat (GIA) algerià, el grup més nombrós, amb 1.500 efectius i especialitzat en tràfic d'armes i segrest d'occidentals, i el Moviment per la Unitat i la Gihad de l'Àfrica de l'Oest (Mugao), amb 1.000 efectius i enfrontat a AQMI.

Les guerres, però, no acostumen a solucionar els conflictes, més aviat al contrari, en generen de nous. Aquest és el cas de la desestabilització del nord del Sahel. La majoria d'aquests combatents provenen de la guerra recent de Líbia, on van donar suport a Gaddafi. Quan aquest va caure, fortament armats, es

8

Mali és el vuitè país de majoria musulmana bombardejat per Occident durant els darrers 4 anys. L'Iraq, l'Afganistan, el Iemen, el Pakistan, Líbia, Somàlia i les Filipines són els altres.

700.000

És la xifra de persones que, segons l'ACNUR, es poden veure forçades a deixar casa seva per culpa del conflicte

1963

És la data de la primera revolta tuareg al nord de Mali. Des d'aleshores, les revoltes s'han anat repetint.

Milers de **persones forçades** a abandonar casa seva

van refugiar i apoderar del nord de Mali, una vasta regió de 830.000 km², descuidada o, més ben dit, abandonada pel govern de Mali. La regió és reivindicada per la població autòctona, el poble tuareg, que s'agrupa al Moviment Nacional d'Alliberament d'Azawad (MNLA) i reclama una nació pròpia, l'Azawad. Un poble que, en el passat, ja ha tingut diversos conflictes amb el govern de Bamako, però també amb els diferents estats de la regió. L'MNLA, alhora, s'enfronta als grups gihadistes que s'han instal·lat a l'Azawad.

El campament de Mentao acull part de les 38.000 persones refugiades provinents de Mali que hi ha actualment a Burkina Faso / PABLO TOSCO

La decisió d'Hollande és un exemple de la incompetència de l'anàlisi dels conflictes de la regió del Sahel

La intervenció militar de França al nord de Mali demostra la miopia política de França, però també la de la resta de països de la Unió Europea, més preocupats per la seguretat de les persones franceses i europees que habiten a la regió que no pas pels problemes que afecten la població autòctona. És un exemple de la incompetència de l'anàlisi dels conflictes de la regió del Sahel, on hi ha uns països amb estructures d'Estat molt dèbils, sense capacitat de controlar els seus grans territoris i les seves extenses fronteres ni de donar seguretat a la seves poblacions. Així, un cop més, Occident recorre a la intervenció armada per resoldre un conflicte que no acabarà amb les causes reals preexistents. Unes causes que tenien solució si s'hagués actuat prèviament amb una acció mancomunada que promogués l'ajut al desenvolupament per satisfer les demandes de les poblacions i dotés els governs de la regió de mecanismes de seguretat interna. Ara, el nord del Sahel es pot convertir en un nou Afganistan. ◀

Marc Font
@marcfontribas

Tot i que constitueix la principal víctima del conflicte malià, la població civil ha aparegut com un element secundari en l'àmbit informatiu, un fet que s'ha accentuat amb la intervenció francesa. No es pot dir que les organitzacions especialitzades no advertissin dels perills que comportava que el govern de François Hollande adoptés la decisió d'enviar tropes a Mali. "És probable que una intervenció militar internacional augmenti l'escalada de violacions dels drets humans que ja estem veient en aquest conflicte", declarava Salvatore Sagués, analista de l'Àfrica Occidental d'Amnistia Internacional (AI), el mes de desembre de 2012.

Un cop Hollande va donar el vistiplau a la intervenció, la mateixa organització va manifestar el temor que això comportés una expansió dels atacs indiscriminats, les detencions arbitràries, les execucions extrajudicials o l'ús dels infants soldats que han comès ambdós bàndols -l'exèrcit de Mali, d'una banda, i els grups salafistes com Ansar Dine i Mugao, de l'altra- els darrers dotze mesos. Els testimonis d'amputacions d'extremitats comeses al nord del país després de la imposició de la peculiar interpretació de

la xaria (lleï islàmica) dels salafistes van acompanyats de les denúncies que ha fet AI de les execucions extrajudicials comeses per l'exèrcit malià, com les de la nit del 8 de setembre, que van costar la vida a setze predicadors musulmans.

Les xifres donen una idea del drama humà que viu Mali i que s'està accentuant des que van començar a caure les bombes franceses. Només durant la primera setmana d'intervenció (de l'11 al 18 de gener), almenys 1.500 malianes haurien abandonat el país rumb a Mauritània, el Níger i Burkina Faso, segons les dades de l'ACNUR (l'agència de l'ONU per a les persones refugiades), que no dona dades de

ció actual, l'ACNUR treballa amb la previsió que més de 700.000 persones es veuran forçades a abandonar casa seva, la majoria de les quals (400.000) aniran a parar als països del voltant esmentats.

La manca de serveis i mitjans de subsistència, la por davant l'aplicació estricta de la xaria i la intervenció militar -els bombardejos ja han provocat diversos morts civils- són els motius que expliquen els desplaçaments massius de població en un país i una regió, el Sahel, fortament empobrits. La situació s'agreuja en el cas de les dones, tal com va denunciar l'activista i exministra Aminata Traoré, juntament amb altres personalitats del país, en un manifest publicat el mes d'octubre, però que es manté vigent: "De la difícil situació de Mali, n'emergeix una realitat terrible que es repeteix a altres països en conflicte: la instrumentalització de la violència contra les dones per justificar la ingerència i les guerres de cobdícia per les riqueses del país". Així començava un text que insta les dones a defensar els drets humans contra tres formes de fonamentalisme: "el religiós, a través de l'islam radical; l'econòmic, a través de l'omnipotent mercat, i la democràcia formal, corrupta i corruptora". El vessament de sang innocent, però, continua i AI i Human Rights Watch ja han denunciat noves execucions extrajudicials comeses per l'exèrcit malià. ◀

AI i Human Rights Watch denuncien les execucions extrajudicials comeses per l'exèrcit malià

les desplaçades internes. L'organització multilateral té comptabilitzades 144.500 malianes refugiades durant el 2012, que s'han amuntegat en camps de Mauritània (54.000), el Níger (50.000), Burkina Faso (38.800) i, en menor mesura, Algèria, Guinea i el Togo, a banda de les prop de 230.000 desplaçades internes, que s'han adreçat cap al sud del país, sobretot a la capital, Bamako. En relació a la interven-

ESTIRANT DEL FIL

LES DIFERÈNCIES CULTURALS, EL DISSENY DELS ESTATS POSTCOLONIALS I LA DESATENCIÓ DE LES DEMANDES AMAZIGUES, RAONS DE FONS DE LA INESTABILITAT A LA REGIÓ

El moviment tuareg sota l'estora?

Dani Díaz de Quijano

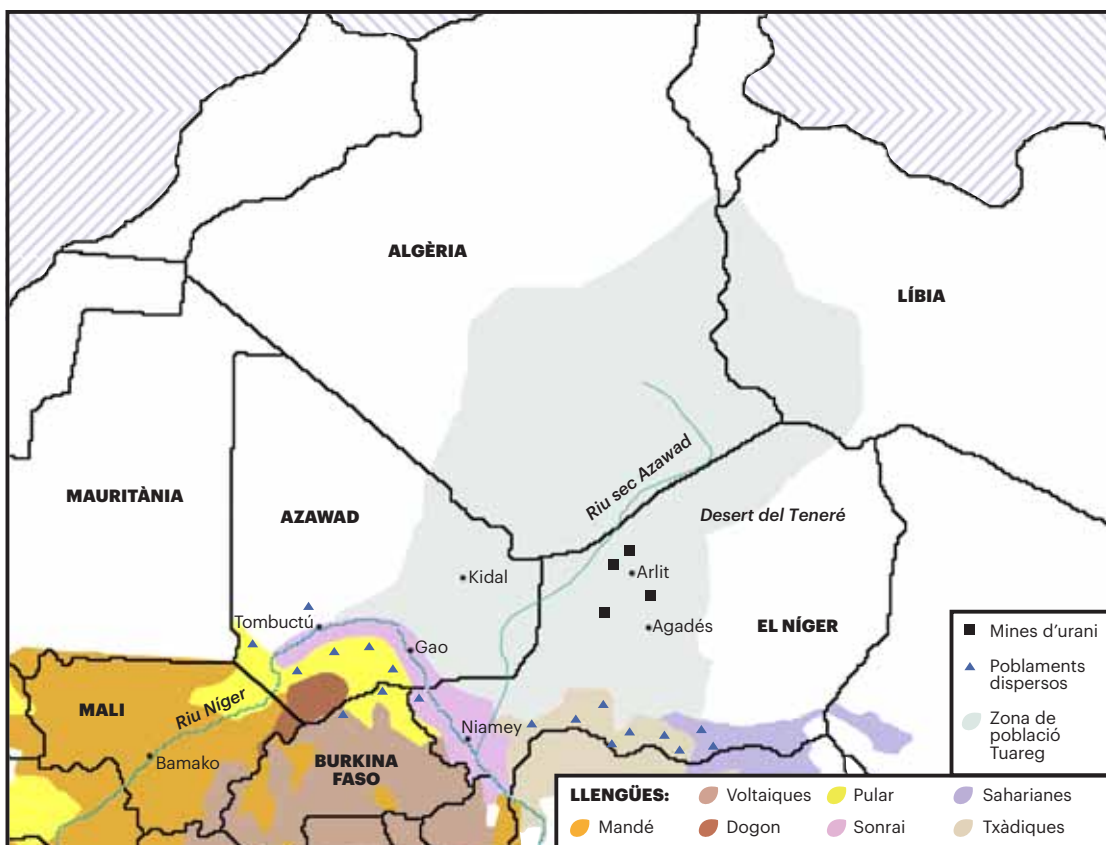
@La_Directa

La franja Sàhara-Sahel, des de la Mauritània atlàntica fins a les costes sudaneses del mar Roig, constitueix una zona de frontera entre dos mons culturals diferents que no sempre han estat del tot ben avinguts. D'una banda, hi ha el món saharià o desèrtic, de població ramadera nòmada amaziga i àrab. De l'altra, hi ha el món sudanès o de sabana, de població negra africana, economia agropecuària i amb una tradició mil·lenària d'estructures estatals. Aquesta frontera explica la gran distància cultural entre els dos tipus de pobles, que avui trobem encabits en una sèrie d'estats de disseny colonial. La segona clau explicativa de la regió com a territori inestable seria climàtica. La sequera és un dels antecedents històrics que determinen el conflicte actual a l'Azawad, al nord de Mali. En aquest sentit, el quart informe del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC, segons les sigles en anglès) ja alertava, el 2007, que la franja saheliana patiria un augment de les sequeres al llarg d'aquest segle.

Al segle XVII, els respectats estats sahelians medievals van cedir el lloc a la fragmentació política, la desintegració social i l'afebliment demogràfic, fets que van afavorir el pillatge i el saqueig per part de les poblacions saharianes. A partir d'aquí, comença una etapa de 300 anys, en què la principal activitat econòmica va passar a ser la guerra, la captura i la venda de persones esclaves a l'imperi Otomà. Els moviments socials musulmans del Sàhel del segle XIX van acabar amb la dinàmica esclavista, però el nou *statu quo* definia una elit negra i musulmana i una població pagana esclavitzable.

El poble tuareg és un poble amazic del Sàhara central, distribuït sobretot entre el Níger, Mali i Algèria

El parèntesi de la *pax colonial* francesa només va aconseguir amagar temporalment sota l'estora totes les dinàmiques i les factures acumulades durant 300 anys d'hostilitats entre pobles del desert i de la sabana. L'etapa colonial deixa l'herència d'uns estats que han estat criticats a bastament pel seu traçat

fronterer delirant, tant pel fet d'encabir poblacions enemistades com per separar pobles jacobins en països diferents. El centralisme jacobí i l'origen aliè, extracontinental, de l'Estat modern són altres aspectes cabdals per explicar el conflicte malià actual i la inestabilitat generalitzada a la zona del Sàhara-Sahel.

DEMANDES DESATESES

El tuareg és un poble amazic del Sàhara central, distribuït entre el Níger, Mali, Algèria, i en petits grups, Líbia i Burkina Faso, amb una societat matrilineal i molt jerarquitzada, que es reparteix en vuit confederacions clàniques. Són gent musulmana que ha mantingut la seva llengua (tamazeq) i la seva escriptura (tifinagh). El 1957, el colonialisme francès va fer la primera temptativa per crear un Estat saharià, però l'eufòria de les independències de 1960 a l'antiga Àfrica Occidental Francesa va arraconar el projecte. La zona de Mali i el Níger seria l'epicentre

del moviment tuareg. Els primers presidents d'aquests estats independents, Modibo Keita i Hamani Diori, respectivament, van desatendre les reivindicacions autonomistes tuaregs i van reduir la primera revolta que van protagonitzar el 1963 al nord del Mali.

A Mali, l'ajuda internacional (mantes i diners) mai no va arribar a la població tuareg, ja que el dictador Moussa Traoré va aprofitar els diners de l'ajuda per comprar armes i fer *tir al blanc*, és a dir, al tuareg. A l'altra banda de la frontera, la crisi provocada per la sequera va enderrocant Diori i el Níger va entrar en una espiral de dictadures militars successives més i més repressives i, d'aquesta manera, es va sumar a la dictadura maliana. El 1990, el jovent tuareg exiliat a la sempre aliada Líbia de Gaddafi va retornar a Mali per combatre Traoré, culpable del seu exili durant les sequeres dels anys 70 i 80, fet que va ser decisiu per precipitar el retorn de Mali a

la democràcia parlamentària que reclamava el moviment estudiantil de Bamako i el general Amadou Toumani Touré. Simultàniament, es va reproduir la revolta a la zona nigerina del Tènere que duraria fins l'any 1995.

Els acords signats entre els dos estats i el poble tuareg durant els últims vint anys versen sobre l'escolarització, l'acceptació de governs autonòmics, l'absorció estable de combatents tuareg a l'exèrcit o la participació en els beneficis miners de l'urani. Tots ells han resultat ser lletra morta, sota la mirada jacobina d'uns estats incapaces de complir-los ideològicament i incapaces d'aturar militarment les hostilitats sobre el terreny de manera estable. Explicar el conflicte basant-se exclusivament en el nouvingut islamisme internacional pot servir per justificar una intervenció militar francesa o per invisibilitzar tot un poble, però no per comprendre el desenvolupament de les coses. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7

Els impagaments de la Generalitat posen en perill l'atenció a la gent gran dependent

9

La lluita del veïnat de Sant Andreu aconsegueix salvar el casc antic de la vila

HABITATGE // CONVOQUEN UNA MANIFESTACIÓ EL 16 DE FEBRER PERQUÈ LA INICIATIVA ES TRAMITI D'URGÈNCIA

La PAH incrementa la pressió amb l'arribada de la **ILP** hipotecària al Congrés

Manu Símbarro

@manusimbarro

La ILP hipotecària impulsada per la Plataforma d'Afectats per les Hipoteques (PAH) arriba a la seva recta final, després de gairebé dos anys de recorregut. Amb l'objectiu de regular la dació en pagament retroactiva, el lloguer social i la moratòria dels desnonaments a l'Estat espanyol, la PAH ha recollit més de 600.000 signatures -que ja han estat validades per la Mesa del Congrés dels Diputats- i n'espera recollir més d'un milió quan es recomptin les signatures recollides per totes les entitats. La ingent quantitat de suports rebuts -només a Catalunya s'han recollit més de 200.000 signatures- és un aval que la PAH vol fer servir per apressar el Congrés per la tramitació de la Iniciativa Legislativa Popular. La seva portaveu, Ada Colau, assegura que "no es pot esperar més i s'ha de tramitar per la via d'urgència". Des que, el 2007, va esclatar la bombolla immobiliària, explica, a l'Estat espanyol, s'han produït més de 400.000 desnonaments, "amb morts pel mig (en referència a les persones que s'han suïcidat perquè anaven a ser desnonades) i molt de patiment. No podem acceptar retardaments burocràtics".

PUNT D'INFLEXIÓ

"La legislació espanyola en matèria d'habitatge ha estat impugnada per l'ONU, per la Unió Europea i fins i tot l'Equador l'ha denunciada al Tribunal d'Estrasburg de Drets Humans", es reafirma Colau per justificar la urgència. "Ens trobem en un punt d'inflexió i, si la ILP no es tramita urgentment, augmentarem el to de les protestes i farem més extensives les for-

mes de desobediència". La PAH, durant una trobada estatal el 12 de gener, va decidir augmentar la pressió i la contundència amb l'arribada de la ILP al Congrés. Per la PAH, "ha arribat el moment de la veritat" i, a la pràctica quotidiana d'aturada de desnonaments o negociacions que acaben en victòria, hi volen sumar un canvi legislatiu que tindrà un impacte positiu en la vida de milers de persones. Són molts els esforços dedicats a aconseguir un canvi en la legislació i la PAH no està disposada a permetre que l'ampli suport social no es tradueixi en decisions d'àmbit parlamentari. En aquest sentit, el 16 de febrer, han convocat manifestacions a les principals ciutats

de l'Estat "contra el genocidi financer i per assenyalar els responsables", una convocatòria que esperen que sigui una demostració de força i pressió als partits polítics que s'hauran de pronunciar al Congrés.

MOMENT IDONI

La PAH és conscient, però, que més enllà dels 523 desnonaments que ha aconseguit aturar, les victòries també es tradueixen en àmbits menys palpables. El seu discurs -triada coneguda de dació en pagament, lloguer social dels pisos buits en mans de la banca i moratòria- ha assolit un suport social gairebé unànim i ha aïllat el PP i el PSOE en el debat, que

Roda de premsa de la PAH després de la reunió amb la delegada del govern espanyol, Maria de los Llanos de Luna, el dimarts 22 de gener / ROBERT BONET

s'han alineat amb les entitats financeres en tot moment. Ho demostra l'agenda política que maneja el Partit Popular. Amb una estratègia basada en reduir l'impacte de les mesures, el partit conservador ha seguit la triada de la PAH al peu de la lletra a l'hora de legislar. La dació en pagament aprovada el març de 2012 -que durant els sis primers mesos només va resoldre 60 casos- i el "projecte de llei de mesures urgents per reforçar la protecció als deutors hipotecaris", que s'està tramitant al Congrés, en són exemples. Aquest projecte de llei inclou una moratòria parcial dels desnonaments i la creació d'un fons social d'habitatges per persones desnonades, creat amb els 6.000 habitatges que les entitats financeres consideraven actius tòxics i que no han estat cedits al banc dolent.

Allò que a dia d'avui són victòries parcials podrien ser completes si la ILP de la PAH tira endavant

Totes tres mesures són d'impacte limitat, tenint en compte "els requisits de vulnerabilitat" que estableix el govern per acollir-s'hi. Ada Colau assegura que la ILP entra al Congrés en un moment idoni -per la tramitació del projecte de llei del govern- i assegura que allò que a dia d'avui són victòries parcials podrien ser completes si la ILP de la PAH tira endavant. La ILP regularia una solució amb caràcter retroactiu per a totes les famílies afectades que han deixat de pagar les quotes de la hipoteca per una causa sobrevinguda i que s'han vist desnonades del seu habitatge habitual. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

CATALUNYA // LES SALESES, UN EXEMPLE DE LA SITUACIÓ DEL TERCER SECTOR A CATALUNYA

Les residències de gent gran a la corda fluixa

Les residències sense ànim de lucre temen que hi hagi més impagaments de la Generalitat el 2013 i que això posi en perill l'atenció a la gent gran dependent

Enric Arqués

@enricarques

En el terreny de la política, sembla que tot és qüestió de prioritats i, actualment, amb la crisi que tenim a sobre, la situació que viuen els sectors socials més desfavorits presenta un futur incert, sobretot perquè no és un tema prioritari pel govern. Un dels col·lectius més castigats per la manca de liquiditat de la Generalitat de Catalunya és la gent gran. Si fer-se gran ja és una etapa de la vida que pot comportar maldecaps, encara ho pot ser més si els recursos destinats a la gent més dependent trontollen. Avui dia, el Departament de Benestar Social i Família encara no ha fet front al pagament pendent del mes de juliol destinat a les residències concertades i col·laboradores. Una quantitat que puja a 28 milions d'euros, segons l'Associació Catalana de Directors de Centres i Serveis a la Dependència Gerontològica (Ascad). Concretament, no es van abonar els 1.200 euros de mitjana que pertoqueuen mensualment a les prop de 23.388 persones dependents que es troben a les residències, la majoria amb graus elevats de dependència. Si mirem el conjunt d'entitats socials concertades, el deute pendent és de 70 milions d'euros, tal com ha reconegut el mateix Departament de Benestar.

Per entendre la importància que suposa l'atenció a la gent gran, només cal fixar la mirada en un dels milers de centres sense ànim de lucre que s'han hagut d'estreñer el cinturó i les idees per poder continuar desenvolupant la tasca de cuidar els nostres avis i àvies. A la dreta de l'Eixample, trobem la residència Les Salese, que acull 61 persones d'edat a-

vançada, repartides en quatre pisos d'aquest barri, i dona feina a 41 persones. Un club d'avis, tal com es coneix, fundat el 1978 per un grup de comerciants del barri sensibilitzades per les carències que observaven entre la gent gran del seu entorn. La iniciativa va ser fruit de la sensibilitat social d'un veïnat que no va tancar els ulls davant les conseqüències del pas del temps, sobretot si això va acompanyat de la soledat i la manca de recursos. D'entrada, van obrir un local d'acolliment diürn, amb la col·laboració de la parròquia de Sant Francesc de Sales, però, en veure que les necessitats que s'havien d'atendre anaven més enllà, es van plantejar l'acolliment residencial. De mica en mica i amb l'ajuda del veïnat, van anar obrint pisos de l'Eixample adaptats a les necessitats de la gent gran més dependent.

EL 62% DEL FINANÇAMENT

Les Salese tan sols és un petit exemple del que està passant dins l'anomenat tercer sector, amb centenars d'entitats que treballen per milers de persones dependents que requereixen l'ajuda d'altra gent. Aquesta residència de l'Eixample barceloní també ha patit directament l'impagament dels diners del juliol de 2012 per part del Departament de Benestar Social i Família. Una quantitat prou important, si tenim en compte que representa el 62% del finançament del centre. La situació no és nova dins aquest sector, que anteriorment ja havia patit altres endarreriments del pagament dels concerts. Davant d'aquesta conjuntura, les responsables de la residència (una junta directiva formada per sis persones que col·laboren de manera altruista oferint el seu temps i la seva experiència) i la directora del centre van decidir negociar el

preu dels lloguers dels pisos d'acollida, pactar un endarreriment de la paga extra a les treballadores i negociar amb les proveïdores. Calia fer qualsevol cosa abans que perjudicar la qualitat de l'atenció a la gent gran. Tant la plantilla del centre com les persones grans que són conscients del que està passant i les famílies viuen amb

La principal preocupació de les residents i les seves famílies és la possibilitat que Les Salese hagi de tancar

incertesa per si es repeteix un altre impagament de la Generalitat. La directora de Les Salese, Susana Jiménez, explica que la principal preocupació de les residents i les seves famílies és la possibilitat que el centre hagi de tancar. Un extrem que Jiménez defuig, tot recordant que, com que van ser previsoros abans del juliol, ja van emprendre mesures per afrontar imprevistos. Tot i això, no s'està de recordar la importància que té una residència sense afany de lucre com la que dirigeix

Teresa, Soledad i Esperanza són tres de les 61 persones que acull la residència Les Salese de Barcelona / LUIS TATO

perquè presta atenció les 24 hores del dia a persones dependents. Si durant el 2013 es produís un nou incompliment per part del departament, adverteix que estarien davant un "escenari molt complicat" per molts centres com aquest. I si això passés, apunta que "molts familiars no podrien fer-se càrrec dels residents". Una altra qüestió que preocupa especialment és el manteniment de l'actual model assistencial. Això comportaria que es deixessin de prestar les atencions que requereix la gent gran que resideix en centres que tenen serveis d'estimulació diversa, amb especialistes com psicòlegs, fisioterapeutes, educadors socials i un servei d'infermeria. No estem parlant de cap luxe; com diu la directora de Les Salese, es tracta -simplement- de no convertir les residències en "pàrquings on deixar la gent gran".

REACCIONS DEL TERCER SECTOR

A Catalunya, hi ha moltes associacions creades per defensar els interessos de les persones més fràgils. Si aixequés el telèfon i fas unes trucades, pots parlar amb moltes veus que, amb diferents tons, traslladen la necessitat de no deixar de

la Federació d'Entitats d'Assistència a la Tercera Edat (FEATE), Josep Serrano, que aglutina una seixantena d'entitats sense afany de lucre i recorda que el primer objectiu "és atendre les persones que estan a les nostres mans". En aquest sentit, exigeix a la Generalitat un "compromís per escrit de quines són les quantitats no abonades durant el 2012". Una demanda que també arriba per part de la

Josep Serrano exigeix al govern "un calendari de pagament dels diners pendents" i que es compleixi

presidenta de la Taula del Tercer Sector Social, Àngels Guiteras, amb la reclamació d'un "calendari de pagament dels diners pendents i que es compleixi". Coincidint amb la resta d'associacions consultades, Guiteras remarca que hi ha unes "línies vermelles que no es poden traspasar", com és el cas de l'atenció a les persones dependents. Una línia vermella que ja s'ha creuat més d'una vegada.

ILP PER EVITAR ELS IMPAGAMENTS

No deixar penjada la gent gran. Amb aquest objectiu, l'Associació Catalana de Directors de Centres d'Atenció a la Dependència Gerontològica (Ascad) està promouent una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) per aconseguir que la Generalitat prioritzï per llei els pagaments a les persones grans dependents que estiguin institucionalitzats als pressupostos. L'Ascad vol evitar que es puguin repetir impagaments de concerts com el del

juliol passat. La ILP vol aconseguir que les partides destinades al col·lectiu de la gent gran es bloquegin dels comptes i que aquests quedin protegits de possibles tensions de tresoreria de la Generalitat -com està passant ara- per garantir l'aplicació de la llei de la dependència.

LES XIFRES DEL DEUTE

Les administracions públiques (Estat, Generalitat i administració local), a dia 1 d'octubre de 2012, devien 640 milions d'euros al tercer sector social; el sector no lucratiu de servei d'atenció a les persones de Catalunya. D'aquesta xifra total, a la Generalitat li corresponen 435 milions d'euros, mentre que les administracions locals catalanes deuen 155 milions. Aquestes són les xifres que, el 12 de desembre, va presentar la Taula del Tercer Sector Social, juntament amb la Confederació, establertes a partir de la recollida de dades d'una mostra de 155 entitats que suporten un deute de 75 milions d'euros.

Si analitzem el deute concret que té la Generalitat, el Departament de Benestar Social i Família, dirigit per Neus Munté, és el que n'acumula més (un 65% d'aquests 435 milions d'euros). Al Departament d'Empresa i Ocupació li correspon l'11%; al de Salut, el 10%; al d'Educació, un 6%, i al Departament de Justícia, un 2%. La conselleria dirigida per Munté és la que acumula més deute, prop de 280 milions d'euros, entre ells, els diners pendents del juliol de 2012. Munté s'ha limitat a dir que encara no saben quan podran fer front a aquest deute. Tot i aquestes xifres tan elevades de deute, un 95% de les organitzacions socials no ha fet ús del dret a reclamar interessos de demora a l'administració. ◀

banda el tercer sector social. El president de l'Associació Catalana de Directors de Centres i Serveis a la Dependència Gerontològica (Ascad), Andrés Rueda, subratlla que "tots els polítics han de tenir com a prioritat pagar les persones dependents" i es mostra molt crític amb l'administració pública afirmant que "s'han discriminat persones confiant en el voluntarisme de les entitats". Laia Grabulosa, directora tècnica de la Confederació Empresarial de l'Economia Social de Catalunya, assegura que, mentre el

Per Andrés Rueda, "s'han discriminat persones confiant en el voluntarisme de les entitats"

govern tingui les prioritats de pagament actuals, les entitats no lucratives que atenen persones dependents ho tenen "malament perquè primer es paga el deute, després, els funcionaris i, finalment, els proveïdors, com nosaltres". Hi ha més veus que expressen la seva preocupació en aquest sentit, com el vicepresident de

Julia Barbosa viu a un dels pisos de Les Saleses des de l'any 2005 / LUIS TATO

AIXÍ ESTÀ EL PATI

EDUCACIÓ // L'ESCOLA VILAMAGORE DE SANT PERE DE VILAMAJOR REIVINDICA EL SEU PROJECTE PEDAGÒGIC DAVANT EL RISC DE TANCAMENT

“Estem parlant de l'educació dels nostres fills, no d'empreses que hagin de ser rendibles”

Helena López Vallejo

@Hlopezvallejo

Cada matí, la mainada fa una assemblea per organitzar la jornada. Parlen sobre les seves preocupacions, sobre què necessiten, què volen i -la clau de tot plegat- com fer-ho per aconseguir-ho. L'escola Vilamagore, situada als peus del Montseny, a Sant Pere de Vilamajor, és un centre públic basat en la pedagogia renovadora, “vencional i manipulativa”, on els infants “aprenen a aprendre”; un col·legi públic d'educació infantil i primària pioner nascut farà vuit anys i que ara es troba en perill. El Departament d'Ensenyament de la Generalitat ha anunciat que, el curs vinent, no obrirà la línia de P-3, una estratègia que ha estat utilitzada a nombroses escoles públiques del territori per anar-les tancant de manera progressiva, fins a fer-les desaparèixer.

L'argument esgrimit per l'equip de la consellera Irene Rigau per justificar el tancament podria semblar irrefutable: el cens de la localitat, prop de 4.300 persones, és insuficient per mantenir dues escoles. Al petit municipi del Vallès Oriental, hi ha l'escola Torre Roja (col·legi convencional, de tota la vida i amb dues línies) i Vilamagore, d'una sola línia, amb un projecte innovador, sense llibres i sense deures, on la quitxalla aprèn experimentant.

Vilamagore Endavant

Les famílies de Vilamagore tenen molt clar perquè el Departament opta per tancar una escola i no l'altra i no estan disposades a llançar la tovallola. Estan convençudes que, al poble, hi ha espai per als dos projectes educatius i treballen per demostrar-ho. “Estem parlant d'escola, de l'educació dels nostres fills, del futur del país, no d'empreses que hagin de ser rendibles”, apunta Jordi Cannil, pare de l'escola i membre actiu de l'AMPA, que afegeix que l'escola ha de ser “un espai on els nens han d'aprendre amb iniciativa, amb ganes de conèixer i d'entendre el món i, si cal, de canviar-lo”. “Potser només a Sant Pere no hi prou nens, però el nostre projecte pot interessar a moltes famílies de Sant Antoni (el poble del costat) i de tota la comarca”, argumenta el pare.

El 18 de gener, les famílies van organitzar una mena de jornada de portes obertes, batejada amb el nom *un tast* de l'escola, amb un objectiu molt clar: obrir al setembre. Volen trencar la imatge, estesa entre determinats sectors del poble, que és una escola “per quatre hippies”. “És evident que el sistema educatiu actual no funciona. És moment d'arriscar. Jo no sé

cola i que quinze germans i germanes quedarien fora de l'escola si, tal com pretén el departament, no s'obrir la línia de P-3.

A banda de donar a conèixer el projecte educatiu a tots els fòrums imaginables, Vilamagore Endavant ha recollit més de 1.600 signatures -una xifra més que rellevant tenint en compte les dimensions de la població- a través del seu bloc.

Compartir edifici amb l'institut

Al marge del cens poblacional, hi ha un altre argument darrere la idea del departament de tancar l'escola. L'edifici on s'ubica l'escola Vilamagore va ser construït pensant en una escola de dues línies, ja que va néixer en plena bombolla immobiliària, quan es pensava que la zona, rica en urbanitzacions, creixeria de manera exponencial. Però no va ser així i l'escola sempre ha estat d'una sola línia. És a dir, és un edifici gran on només hi ha 150 alumnes, davant del qual hi ha un institut, que dóna cabuda a la mainada de Sant Pere i de Sant Antoni, en barracons. Al poble, a ningú no se li escapa que la intenció del municipi i del departament és traslladar l'institut a l'actual equipament de l'escola. Així, no només s'estalvien les despeses de mantenir l'escola

“Nens preparats per la vida”

L'escola Vilamagore és hereva de l'escola de la República, amb un projecte propi que es nodreix de metodologies com les de Montessori o Steiner i on la llibertat de la mainada esdevé central. “Aquí, no prepararem els nens perquè tinguin títols, sinó perquè estiguin preparats per a la vida, pel que es trobaran fora de l'escola”, assegura el cap d'estudis de l'escola en una entrevista publicada a la seva web. O sigui, llegir no serveix per tenir una nota on digui ‘Llegir: bé; Escriure: regular, etc’, sinó que serveix per, quan ets fora, conèixer el món i veure que hi ha rètols i tu estàs encuriosit per saber què vol dir allò i utilitzar les estratègies que t'han ensenyat a l'escola o a casa per saber què hi diu”. A la mateixa entrevista, el professor destaca que “(a Vilamagore) com que no tenim llibres, primer hem d'escollir els nens, veure quins són els seus interessos, conèixer les seves etapes evolutives i, després, oferir-los el material o l'activitat que més s'adiu per assolir els objectius que ens plantegem”.

Des de Vilamagore Endavant asseguren que ja hi ha 22 famílies que volen entrar a P-3 el curs vinent / MARTÍ SANS

oberta amb poca canalla, sinó que no han de construir l'institut, una idea que ha estat ben rebuda a l'indret. Les famílies del Vilamagore subratllen que no es neguen pas a permetre que l'institut es traslladi al seu equipament, però estan convençudes que hi ha “mil maneres” per poder compartir l'espai sense problemes. “No es tracta de números, parlem de nens. Volem poder decidir com aprenen els nostres fills”, sentencien els pares i les mares de l'escola activa.

“No creiem que un govern, sigui del partit que sigui, pugui defensar el futur de Catalunya tancant escoles públiques que aposten per la innovació i el canvi pedagògic”, conclou Cannil en una carta oberta. ◀

URBANISME // DOS PATIS DEL CARRER GRAU I UNA FINCA DEL CARRER AGUSTÍ MILÀ SÓN ELS DOS ÚNICS PUNTS QUE CONTINUEN AFECTATS PEL PGM

El veïnat de **Sant Andreu** salva el casc antic de la vila

Nora Miralles
@NoraMMC

La pressió veïnal ha aconseguit salvar el casc antic de Sant Andreu de Palomar, un dels centres històrics amb més valor patrimonial de la ciutat. La Plataforma Salvem el Casc Antic s'ha mostrat triomfal al comunicar on valora l'aprovació provisional de la modificació del Pla General Metropolità (PGM) de 1976, que contemplava l'expropiació i l'enderroc de moltes de les cases baixes que caracteritzen aquesta zona del barri. El PGM, que fins ara afectava carrers emblemàtics del nucli històric de Sant Andreu, pretenia enderrocar cases per construir vials i carrers amples que comuniquessin la vila amb Barcelona. Feia més de dos anys que diverses entitats del barri, com l'AVV de Sant Andreu de Palomar i la Plataforma Salvem el Casc Antic, negociaven amb el districte i amb el consistori barceloní una modificació que afectés el mínim possible el veïnat i la fisonomia del barri. Finalment, després d'una lluita intensa, el 24 de gener, a la Comissió d'Urbanisme de l'Ajuntament, es votà un document que, segons la pròpia AVV de Sant Andreu, recull la majoria de les demandes veïnals i especialment les més problemàtiques.

L'any 2008 el districte va cedir a la pressió veïnal i va incloure la desafectació del centre històric al Pla d'Actuació

Feia 40 anys que les entitats del barri demanaven la protecció del casc antic, però no va ser fins l'any 2008 que el districte va cedir a la pressió veïnal i va incloure la desafectació del centre històric al Pla d'Actuació 2008-2011. La primera catalogació dels habitatges que es conservaven no va agradar al veïnat, que considerava que destruïa una part important de la fesomia de Sant Andreu i obligava moltes de les seves habitacions a deixar casa seva. Després d'un any de lluita, l'any 2011, es van desafectar el 90% dels 550 habitatges afectats, tal com consta al butlletí mensual de l'AVV de Sant Andreu de Palomar *De cap a peu*. Tanmateix, algunes zones residencials encara quedaven dins del PGM i les entitats

van amenaçar de retirar-se del procés participatiu si la proposta municipal es mantenia invariable. "Podem arribar a entendre que es mantinguin afectacions quan es tracta d'un interès general irrenunciable, d'una finca declarada en ruïna o d'un solar, però pensem que no és el cas de bona part de les afectacions que es mantenen", declaraven llavors. A poc a poc, les exigències de la campanya per la conservació del casc antic -que demanava la desafectació total- anaven guanyant terreny en les negociacions. Fa dues setmanes, després d'haver presentat les darreres al·legacions veïnals, l'Ajuntament de Barcelona va fer arribar una contraproposta a la plataforma que deixava catorze casos d'afectació total o parcial, entre les quals alguns habitatges. La nova contraproposta es va presentar a les activistes, que van pressionar perquè es desafectessin encara deu casos més. Així doncs, els punts finalment afectats pel Pla General Metropolità seran dos: dos patis del carrer Grau i una finca de cinc propietàries al carrer Agustí Milà.

Segons Ivan Altimira, de la Plataforma Salvem el Casc Antic, el 21 de gener, al Consell de Barri, es va assegurar que l'execució del pla en aquests dos punts afectats només es durà a terme si els propietaris hi estan disposats. "Estem molt contents. S'han guanyat el 95% de les al·legacions que demanàvem i la resta -amb l'excepció dels dos punts esmentats- responen a casos en què els propis propietaris han demanat l'afectació",

"S'han guanyat el 95% de les al·legacions que demanàvem"

afirma. Tot i les petites afectacions contemplades, ningú no haurà de marxar de casa seva, excepte un cas del carrer Virgili, on hi ha dues cases que es troben en molt mal estat, les habitacions de les quals rebran un pis.

Les entitats volen ressaltar la importància que ha tingut la mobilització al carrer i la unió veïnal per aconseguir la

El 17 de març de 2012 es va fer una de les manifestacions en defensa del Casc Antic de Sant Andreu / ROBERT BONET

protecció quasi absoluta del casc antic, a més de la cohesió social que s'ha generat al barri amb aquesta lluita col·lectiva. "Ara, tots els partits polítics -el del govern i el de l'oposició- es penguen la medalla, però el cert és que la desafectació ha estat conseqüència de molts anys de lluita i de pressió veïnal. Al principi, ens

"Al principi, ens deien que era impossible modificar el pla"

deien que era tècnicament impossible modificar tot el pla, fins i tot vam haver de buscar nosaltres mateixes les zones verdes perquè quadrés. Però, finalment, hem guanyat", valora Altimira. La falta de pressupost de què disposa el consistori per dur a terme un projecte d'aquesta envergadura i l'acord dels grups polítics de l'oposició -CIU no té majoria absoluta al districte- haurien facilitat, també, la victòria de les veïnes andreuencques. ◀

CARA A CARA

Hauria de ser oficial el castellà en una Catalunya independent?

El procés sobre la sobirania de Catalunya ha posat a debat aspectes clau sobre la futura arquitectura d'un Estat català independent. Una de les qüestions més controvertides és el rang legal que hauria de tenir la llengua castellana. Mentre algunes sociolingüistes consideren que ha de perdre l'oficialitat per equiparar-se a l'anglès i altres llengües d'ús comú, n'hi ha que aposten perquè mantingui el mateix estatus jurídic que el català.

Un Objecte Lingüístic No Identificat?

Joan Solé Camardons
Sociolingüista
@joansolecamardo

Aquè ens referim quan parlem d'oficialitat: la d'Andorra que es veu incapaç d'aturar l'avenç de l'espanyol? La de la Constitució espanyola que ni tan sols esmenta les altres llengües fora de l'espanyol? La dels països que no han declarat l'oficialitat del seu idioma però que tenen una llengua nacional establerta?

També em pregunto per què es defensa la cooficialitat de l'espanyol: per por a que desaparegui de Catalunya? Per amor a la diversitat lingüística? Per aconseguir vots dels que no tenen el català com a primera llengua en el referèndum per la independència? Per desconeixement dels processos sociolingüístics? Per bonisme? Per complex de superioritat? per fer bullir l'olla política?

Trobo ridícul que, després de tres segles de lluita per la independència, els independentistes vulguin entrar a la Unió Europea amb dos idiomes oficials. Com si fos la torna del pa.

Trobo ridícul entrar a la Unió Europea amb dos idiomes oficials

La comunitat lingüística catalana no té prou legitimitat que ha d'anar acompanyada del seu botxi? Som tan poc plurilingües que no podem usar el català i altres idiomes més enllà de l'espanyol? Tan esclaus som de la dependència espanyola que, un cop alliberats, hem de continuar amb el vestit i les paraules de l'amo?

Fixeu-vos que he repetit allò dels qui "no tenen el català com a primera llengua" per evitar dir "castellanoparlants", perquè si partim de la base que a Catalunya hi ha catalanoparlants i castellano-

parlants ja podem plegar. Si acceptem això, acceptem que a casa nostra hi ha dues menes de gent lingüísticament parlants. I no és veritat: hi ha una extensa graduació enmig dels conceptes estàtics "catalanoparlant" i "castellanoparlant", amb una escala de colors extensíssima on la frontera és simplement inexistent.

El català és un OLNI, un objecte lingüístic no identificat, per als qui no el tenen com a primera llengua? Rotundament no, forma part de la seva vida, i voler fer de l'espanyol llengua cooficial és començar a fer desaparèixer el català de la vida d'aquestes persones, que són més de la meitat de la població que potser no el tenen com a primera llengua però que sí el tenen com a segona o tercera, i que no tenen problema amb què el català sigui la llengua nacional de Catalunya i dels Països Catalans.

Els qui no tenen el català com a primera llengua no ens fan un favor votant la independència; se'l fan a ells mateixos i han d'estar agraïts de viure en un país tan cultivat i original com és Catalunya i els Països Catalans. Però seria excedir-se en originalitat apostar per dues llengües oficials. Posem seny sociolingüístic. ◀

Un castellà útil en una Catalunya normalitzada

Albert Branchadell
Sociolingüista
@La_Directa

En un estat català independent, el castellà ha de ser oficial? Abans de respondre potser hem d'aclarir què vol dir "llengua oficial". Una cosa és l'oficialitat en sentit jurídic i, una altra cosa, en sentit funcional. Al món hi ha molts estats que no han declarat cap llengua oficial i que, tanmateix, fan servir una llengua determinada. I al revés: hi ha estats que han declarat oficials llengües que els poders públics després no utilitzen habitualment.

de "meva proposta" és una mica preten-sió, perquè aquesta és una idea compartida per almenys 132 dels 135 diputats del Parlament. I, d'altra banda, si fem cas de les enquestes (i quan es tracta de mesurar el suport a l'estat propi bé que en fem cas), sembla que aquesta idea té el suport majoritari de la població: el Racòmetre del 23 d'octubre de 2012 va donar un 86 % de partidaris de mantenir l'oficialitat del castellà i un 14 % de contraris. En una enquesta del diari Ara del 22 de juliol de 2012, la relació era 71 a favor, 18 en contra. Aquesta enquesta de l'Ara ens introdueix en el quid de la qüestió: prop de la meitat de les persones entrevistades van dir que sí a l'oficialitat del castellà sempre que el català continuï essent la llengua preferent.

En altres paraules, es tracta de mantenir l'oficialitat jurídica del castellà però també el caràcter preferencial que ja té ara el català. De mantenir-lo i de millorar-lo: és evident que l'estat català independent tindrà més instruments que la Catalunya autònoma per a resoldre dos dels principals déficits funcionals que té avui el català: el català serà la llengua habitual

Es tracta de mantenir el caràcter preferencial que ja té ara el català

de l'"administració perifèrica" de l'estat i la llengua habitual dels "òrgans constitucionals i els òrgans jurisdiccionals d'àmbit estatal". En aquest escenari, no es veu quin mal pot fer a la causa del català que el castellà continuï essent un instrument vàlid en les relacions dels ciutadans amb l'administració i una assignatura obligatòria en el marc del plurilingüisme escolar. ◀

Aquestes consideracions són rellevants, perquè més d'un publicista ha sostingut que en un estat català independent l'oficialitat jurídica del castellà implicaria un règim de bilingüisme simètric.

Jaume Clotet, per exemple, escrivia que si el castellà fos oficial en un estat català independent tota la paperassa administrativa i tota la retolació del país seria bilingüe. No és ben bé així.

La meua proposta és que en un estat català independent el castellà continuï essent oficial en el sentit jurídic. Bé, això

/ NÚRIA GÓMEZ

PERSPECTIVA

Sensibilitats diferents

Encarna Canet
Iniciativa Animalista

Fa poc, dos notícies totalment diferents ens han fet vore com el respecte per la vida i els drets dels animals és, com tantes altres coses, un tema de voluntat política i d'interessos obscurs.

Per un costat, en Itàlia va entrar en vigor, a partir del 27 de desembre de 2012, l'obligació per a persones conductores i vianants de socórrer els animals que han estat atropellats. Aquesta llei obliga no sols a qui atropella un animal sinó també a les persones que vegen un animal accidentat. Es col·loca així la vida dels animals no humans al mateix nivell d'importància que la vida dels animals humans de manera, que tal i com faríem amb una persona que està patint, serà obligatori transportar l'animal a una clínica veterinària.

La Diputació de Zamora ha aprovat que les celebracions taurines siguin Patrimoni Cultural Immaterial

S'acabarà, o com a mínim es reduirà, una pràctica molt habitual com és atropellar un animal, o ser testimoni d'un atropellament, i deixar-lo agonitzant i morint-se, i que siga atropellat per altres "total és un animal". Per aquelles persones que no tenen la suficient talla moral per ajudar voluntàriament un ésser viu, a partir d'ara l'obligació del compliment de la norma els ajudarà a ser més responsable. Podem felicitar esta nova mesura, que encara que no resol el problema de l'especisme, suposa un xicotet avanç contra els abusos.

Per altre costat, ens trobem amb la desagradable notícia que la Diputació Provincial de Zamora va aprovar que les celebracions taurines siguin Patrimoni Cultural Immaterial. Han donat suport a esta proposta el PP, el PSOE i ADEIZA (Agrupación de Electores Independentes

La manera de governar pot anar dirigida cap al respecte a la vida o cap a la violència i la destrucció

Zamoranos). Membres del Foro Taurino de Zamora han comentat que es tracta "d'una qüestió de llibertat, per a que

qualsevol ciutadà del món puga assistir a una plaça de bous".

Una vegada més, es fa un ús erroni i interessat de la llibertat, perquè per a que uns tinguin la llibertat de torturar un animal, eixe animal no té cap llibertat de decidir si vol anar a ser torturat o no. Si el que preocupa és l'assistència a una plaça de bous, es pot anar a escoltar un concert, a un míting, a vore un ball regional... no és necessària la sang. No podem

felicitar esta decisió d'una part de la ciutadania de Zamora.

Com podem vore amb estes dues notícies, la manera de governar pot anar dirigida cap al respecte a la vida o cap a la violència i la destrucció, i en funció d'això tindrem un tipus de ciutadania o altra: amb valors i criteris ètics envers els altres, o amb la manca de sensibilitat necessària per a poder anar matant éssers vius, inclosos les persones. ◀

/ LLUÍS RÀFOLS

CANVI DE RUMB

Tardi i Jan, el còmic que planta cara

Jordi Martí Font
Filòleg i membre de la CGT

En aquestes darreres setmanes, Jacques Tardi ha estat protagonista de les primeres pàgines de la majoria dels diaris francesos i ha ocupat espais en la resta de la premsa europea perquè s'ha fet de la reduïda i selecta colla que va inaugurar el compositor Hector Berlioz i a la qual s'hi van afegir el pintor Claude Monet o el poeta Louis Aragon. Una colla caracteritzada per la no acceptació de la Legió d'Honor, la màxima distinció que atorga l'Estat francès. Tardi ha desestimat la condecoració perquè, segons la premsa francesa, no vol "rebre res, ni del poder actual ni de cap altre poder polític sigui quin sigui". Però aquest final d'any 2012, ha portat una altra renúncia a una distinció estatal per part d'un dibuixant de còmics. En aquest cas, l'Estat era l'espanyol, el dibuixant era Jan i la condecoració, la Medalla d'Or al Mèrit en les Belles Arts, atorgada per José Ignacio Wert, ministre d'Educació, Cultura i Esports. Un altre dibuixant amb qui al llarg de la meua vida m'he identificat molt, primer com a creador de Superllopi (Superlópez en espanyol) i d'altres personatges com Pulgarcito. Superllopi és personatge encàrrec que acaba mostrant tot allò que Juan López Fernández (Jan) vol mostrar amb el seu còmic. Un personatge que rep com a encàrrec el 1973 i que acabarà essent el darrer gran personatge de l'Editorial Bruguera. Es tracta d'una paròdia de Superman que si bé en un primer moment funciona només com a paròdia després passa a ser un personatge amb més contingut i amb històries que permeten al dibuixant explicar el món que veu al seu voltant, amb temàtiques i arguments més complexos i aprofundits, centrats més en l'actualitat social que viu. Alhora, Jan s'esplaia com a creador literari i com a adaptador d'obres clàssiques de la literatura universal amb aquest personatge, com la *Divina Comèdia* de Dante. Per renunciar a la Medalla de Wert, Jan argumenta que "hagués preferit que se'm preguntés abans, però he de dir que davant les circumstàncies socials i polítiques actuals no puc, per ètica personal, acceptar la Medalla d'Or al mèrit en les Belles Arts". El dibuixant de còmics acaba dient que "sempre he intentat sentir-me bé amb mi mateix i sé que per aconseguir-ho he d'actuar tan a prop com sigui possible a les meves conviccions". Dos casos, enllaçats temporalment i per l'art en què excel·leixen els creadors, en què els artistes planten cara no acceptant les llepades del Poder en forma de premis i condecoracions. No es tracta de no ser agraït o de no saber que els reconeixements els haguessin pogut situar en un primer pla d'acceptació i això alhora els podria facilitar molt les coses. Es tracta de dir que no a qui mana i això mai té preu. ◀

IMPRESSIONS

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: **Riego 37, boxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Carta al ministre de Justícia

✉ **Amadeu Fernando** Barcelona

El motiu de dirigir-me a vostè és degut al fet que no hi ha manera d'entendre decisions preses pel Govern i d'altres preses pels propis jutjats, en el que fa referència a la justícia. Com a ciutadà d'aquest país, m'agradaria saber amb quins criteris es valora la possibilitat d'aprovar o no el perdó sol·licitat.

Espanya es el país de la UE que més ciutadans ha indultat: des de 1977 fins avui, més de 16.000 persones, una molt bona quantitat d'elles eren delinqüents de vestit, camisa i corbata.

A l'últim Consell de Ministres presidit pel senyor Zapatero, es va indultar el sr. Alfredo Sáenz Abad, conseller delegat del Banc de Santander. Tot i estar, el sr. Zapatero, com a President en funcions.

Al primer Consell de Ministres, del sr. Rajoy, en el que vostè hi era, es va indultar el sr. Josep M. Seruitge, condemnat a quatre anys i sis mesos i militant d'Unió Democràtica de Catalunya.

Una mateixa causa que va condemnar quatre Mossos d'Esquadra a set anys de presó, va ser indultada en dues ocasions. A la primera, els hi van rebaixar la condemna a dos anys i, en dictaminar la jutgessa el seu ingrés a presó, es va produir un nou indult quedant tot solucionat a canvi de 7.000

euros, a pagar en còmodes terminis, i el reintegrament al cos, del qual havien estat expulsats.

Aquest últims dies, hem tingut un nou cas d'extraordinària repercussió, conegut amb el nom de *cas Pallerols*. Resulta que, després de 12 anys d'instrucció del sumari per apropiació il·legal de diners públics, va arribar la data per a la vista I, a partir d'aquí, tothom va córrer, advocats, polítics i fiscals, i van pactar que UDC, acusada del frau, tornés la quantitat de 300.000 euros, i aquí pau i allà glòria.

Finalment, un noi al qual li van trobar dos grams de cocaïna, que havia tingut petits problemes judicials i que actualment té parella i una criatura petita, que fins ara treballava i feia voluntariat social, va ser condemnat a set anys de presó; es va fer una petició de perdó que no li va ser concedida i, per tant, va anar a la presó.

Sr. Ministre, és evident que el Codi Penal està fet pels rics per a defensar-se dels pobres, és evident que els indultats tenen cosetes en comú. És veritat que els senyors Zapatero y Rajoy van pactar que el primer indultatés el sr. Alfredo Sáenz Abad, perquè no quedava bé que l'entrant sr. Rajoy ho fes? I com aquestes, moltes més.

PENSEM

La manera de fer de la CUP ve per quedar-se

Berta Camprubi
redaccio@setmanaridirecta.info

El 14 de gener, TV-CiU entrevistava al no líder de la CUP, David Fernández. Sembla que els costa d'entendre que un pot ser portaveu d'un ideal i una manera de fer, i no el que ha trepat més amunt per dirigir amb més privilegis una doctrina política. Un David que, en ocasions, per dialogar de manera franca i aparentment relaxada, entremenjava paraules, i que va fer una cosa que veiem poc en entrevistes a figures polítiques. Va contestar a cada una de les preguntes que Xavier Bosch li va fer, sense "sí, miri, doncs" ni respostes parcials, demostrant, al cap i a la fi, que la pilota està al seu camp.

I quantes espectadores es van adonar aquell vespre que, de fet, el que deia "el hippie aquest del hardcore" era el que elles critiquen amb companyes de feina davant

la màquina de cafè, però desenvolupat i estructurat? Quantes, sense saber-ho, van adonar-se que estaven d'acord amb moltes de les idees que plantejava?

El més esperançador de la CUP és que sigui la primera d'altres iniciatives renovadores i refrescants per la manera de fer política. Que sigui un referent en quant a

El més esperançador de la CUP és que sigui la primera d'altres iniciatives renovadores

metodologia. Estimula pensar que, d'aquí uns anys, pugui haver-hi tantes o més ideologies que les que ara hi ha representades al panorama polític, però materialitzades en espais útils, participatius i transparents. Espero, doncs, que com ha escrit el mateix Bosch "la CUP, 11a seva idea del món, hagin vingut per quedar-se".

EL RACÓ IL·LUSTRAT

ATXE

COM S'HA FET...

Aquesta setmana seguim fent canvis i millores en el disseny del setmanari i les seves seccions. Notarem els canvis principalment a la secció d'opinió i a la de xarxes. Al 'Cara a cara' de la secció d'opinió hem reduït la imatge i ampliat les capçaleres perquè quedi ben clar que la idea és oposar dues postures sobre un mateix tema. A la secció de xarxes (#Barrinternet) hi hem introduït un disseny que recorda a una pantalla d'ordinador i que esperem que ja serà el definitiu. També haureu vist que la portada d'aquesta setmana és

força impactant, aprofitant la il·lustració del company Jordi. Creiem que el nou model de portades pot tenir molt ganxo i es poden fer coses molt potents. A vosaltres que us sembla? Us recordem que ens podeu fer arribar totes les vostres opinions als nostres correus electrònics. D'altra banda també volem donar una abraçada al Jordi que no ha pogut venir a fer comptes a la redacció perquè ha estat amb febre i al Marc, el Robert i el Ru, que si que han vingut, però també han patit els atacs del virus de la grip. Fins la setmana que ve. Salut!

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005

C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciant.

NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. //

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbott Way, Stanford, Califòrnia 94305, USA

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il·lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Marc Font **Així està el pati** Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Lèlia Becana i Maria Manyosa **Quaderns d'Il·lacrua** quadernsillacrua@directa.cat **Roda el món** Laia Gordi i Oriol Andrés **Expressions** Anna Pujol Reig, Mireia Chavarría i Àlex Vila **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hiba Arbide, Gala Pin i Josean Llorente **Agenda** Arnau Gali i Muriel Comas **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet **IL·LUSTRACIÓ** Carlos Villafraña **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Blai Lindström **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Jordi Raymond **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Téllez, Sergio Espin i Núria Ribes

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUÈDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terresponent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL DIA 22

MIRALLS **Giorgios Pittas**

“Les mobilitzacions al carrer
empenyen Syriza cap a
posicions més radicals”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Radiografia
de l'independentisme
rupturista illenc

pàg. 6 i 7

Quaderns d'Illacrua 135

DIRECTA 302
23 de gener de 2013

IL·LUSTRACIÓ:
Cinta Villalobos

A FONTS | HAURIA DE TENIR EXÈRCIT UNA CATALUNYA INDEPENDENT?

Cap a la seguretat humana

En el cas que Catalunya es constituís en un Estat propi, caldria obrir un debat sobre la seguretat i la política de defensa. La discussió hauria de girar al voltant de tres qüestions. 1) Qui és el subjecte de la defensa i la seguretat? És a dir, qui ha de ser protegit: les persones, l'Estat, les elits que governen? 2) Quines són les amenaces que cal afrontar? Són les mateixes que si no tinguéssim Estat? 3) Com afrontar aquestes amenaces? Intentem reflexionar sobre tot això a partir d'algunes de les opinions recollides a les jornades Quina Defensa i Seguretat per a Catalunya, organitzades el desembre de 2012 pel Centre d'Estudis per la Pau JM Delàs. Entre totes les veus recollides, emergeix amb força una proposta basada en la seguretat humana, que afirma que Catalunya no té amenaces que requereixin respostes militars.

Jordi Calvo Rufanges
afons@directa.cat

Quina estratègia i quina política pública hauria de seguir Catalunya per donar seguretat a la seva ciutadania en el cas que es constituís en un Estat propi? La primera de les qüestions que s'hauria de plantejar en aquest cas seria la *identificació de les amenaces i els riscos a la seguretat del país*. L'objectiu de la seguretat ha estat defensar militarment la sobirania, la independència i el territori d'una possible agressió externa. Tanmateix, la globalització ha fet aparèixer nous riscos, en un escenari en què l'Estat no és l'únic actor internacional.

Segons algunes veus, a més, la mateixa promoció del militarisme i l'armamentisme per part del complex militar-industrial o la privatització de la seguretat poden suposar una amenaça per a la seguretat. Sobre aquest últim aspecte (la privatització), el periodista Pere Rusiñol alerta dels perills de desvincular la seguretat del control democràtic, ja que es tracta d'un dels aspectes bàsics de l'ordenament social. Així, la legitimació de l'ús de la violència per part del poder polític ha de romandre sota control ciutadà.

El subjecte de la seguretat

Amb tot, segons Tica Font, directora de l'Institut Català Internacional per la Pau, per parlar d'amenaces i riscos a la seguretat, primer cal establir el subjecte d'aquesta seguretat i, després, decidir com aconseguir-la. En aquest

sentit, l'actuació de tot govern ha d'estar regida per la voluntat de donar seguretat a la ciutadania. Des d'aquest punt de vista, la prioritat hauria de ser considerar les necessitats bàsiques de les persones i no els interessos econòmics de les grans empreses. La política de seguretat ha d'assegurar valors per protegir drets i llibertats: ha d'atendre les causes de la inseguretat, no sols els seus efectes. La prevenció es converteix, per tant, en el primer pas per gestionar la seguretat. Malauradament, la tendència actual és la contrària.

Per a Tica Font, la política de seguretat ha d'assegurar valors per protegir drets i llibertats: ha d'atendre les causes de la inseguretat i no sols els seus efectes

Per altra banda, Font subratlla que, en el nou marc que ofereix la globalització, les amenaces es converteixen en transfrontereres. Algunes de les més destacades són les provinents de la delinqüència organitzada, que comporta moviments de capital fraudulents. També hi ha la violència exercida per grups ultres, esdeveniments esportius, violència masclista... I, per descomptat, els desastres naturals causats per l'activitat humana (incendis, inundacions, subministrament elèctric i de

tecnologies de la informació, infraestructures crítiques, cibercriminalitat, accidents de trànsit, etc.). Sobre tots aquests problemes, caldrà actuar amb respecte cap a un principi bàsic: la manera de gestionar la seguretat haurà d'estar sota control democràtic i jurídic. Així doncs, qualsevol estratègia de seguretat hauria d'assegurar la llibertat, respectar els procediments judicials i els drets fonamentals i protegir totes les persones, sense excepció, utilitzant com a eines bàsiques el diàleg, la tolerància i el respecte. Igualment, la integració social hauria de constituir un eix bàsic de tota política de seguretat.

Un exèrcit català?

Davant la qüestió de si necessitaríem un exèrcit en el marc d'un hipotètic Estat propi català, algunes veus plantegen que s'haurien de reproduir les estructures militars i d'intel·ligència de què estan dotats els estats moderns. Segons aquestes opinions, caldria que ens adheríssim a estructures militars com l'OTAN o la UEO pel que fa a la seguretat exterior i a estructures com Frontex, Europol o Eurojust pel que fa a la seguretat interior. Veus com la de Miquel Sellarès, director del Centre d'Estudis Estratègics de Catalunya, són partidàries de l'existència d'un exèrcit propi i de la creació de les estructures militars necessàries, tot i que, segons Sellarès, avui dia, l'exèrcit català no és una prioritat.

Però la pregunta que ens hem de fer és si en un món interdependent i globalitzat Catalunya necessita realment dotar-se d'una estructura militar. Tenint en compte que el subjecte de la seguretat són les persones i que les amenaces identificades no provenen de l'àmbit militar, de fet, l'exèrcit no tindria una funció justificada. Així, Pe-

re Ortega, membre del Centre de Treball i Documentació, opina que, a Catalunya, no és necessari un exèrcit, ja que les que tenen el poder al món no deixarien que els estats espanyol o francès i Catalunya arribessin a les mans. A més, recorda que ja existeixen efectius suficients per assumir els nous organismes que eventualment s'haurien de crear (servei d'intel·ligència, control de fronteres i de l'espai aeri, etc.). De fet, actualment, arreu de Catalunya, hi ha més de 38.000 efectius de les forces de seguretat (Mossos d'Esquadra, Policia Nacional, Guàrdia Civil i policies locals).

Tomàs Gisbert: *“El que és realment utòpic és plantejar la seguretat des del militarisme, perquè no l'ha aconseguida mai”*

Ortega subratlla, també, que les doctrines de defensa espanyola, de la UE o d'altres països coincideixen en la identificació de les amenaces: el terrorisme internacional, el crim organitzat, la proliferació nuclear, la desestabilització de països per problemes interns o les migracions massives. Cap d'aquests factors justifica tenir forces armades militars; cap de les polítiques de seguretat existents està encaminada a atacar les causes d'aquestes amenaces. En canvi, si es treballés en les causes dels conflictes, es desactivaria l'odi que justifica el terrorisme. Al seu torn, la proliferació nuclear experimentaria un gir significatiu si les potències que tenen l'arma nuclear fessin passos cap a la desnuclearització dels seus arsenals i cap al desarmament en general. Pel que fa al crim organitzat, la manera de

posar-hi fi sembla més policial que no pas militar. Per últim, quant a processos de desestabilització interna, podrien ser solucionats, si se'n fes una gestió adequada, per grups destinats a la intervenció i fins i tot per forces armades existents que tenen aquesta mateixa funció, com els cossos blaus.

Seguretat i desigualtats

Per a Tomàs Gisbert, investigador del Centre d'Estudis per la Pau JM Delàs, fins i tot des d'un punt de vista realista, per sortir de la voràgine de guerres i violències de l'últim segle, hem d'apostar per la pau i la noviolència com a eines per garantir seguretat per a tot-hom. Catalunya no té cap amenaça militar, les que té no són militars, no tenen passaport i necessiten una resposta compartida. La guerra freda va servir per constatar que les armes no donen la seguretat, sinó més aviat al contrari, la socaven. Segons Gisbert, el que és realment utòpic és plantejar la seguretat des del militarisme, perquè no l'ha aconseguida mai. Més que un exèrcit català, seria important tenir un govern democràtic i una societat civil amb pes.

Gisbert afirma que, certament, hi ha amenaces a la seguretat, però que la resposta a aquestes amenaces correspon a l'àmbit policial. Hi ha dos paradigmes per afrontar les amenaces: el de control i el de la seguretat real de les persones. L'elecció d'un o altre paradigma ens portarà a necessitar un exèrcit o a utilitzar els recursos que ens costaria a cobrir les necessitats bàsiques de les persones. De fet, és quan aquestes necessitats no estan cobertes que apareix la inseguretat. Per tant, un dels problemes més importants que tenim és la globalització econòmica i l'augment extrem de les desigualtats i

les marginacions que ha comportat arreu. Segons Gisbert, hem de caminar cap a un altre model de seguretat, tant a Catalunya com al món, perquè l'actual és insostenible. Cal posar les persones al centre del debat de la seguretat: les amenaces que patim són econòmiques, alimentàries, sanitàries, mediambientals, comunitàries, personals i polítiques.

Un enfocament holístic

La seguretat entesa de manera tradicional va desenvolupar una estratègia de defensa armada i va contribuir a la construcció de tot un entramat militar-industrial. Nous enfocaments, com el de la seguretat humana, ubiquen la persona al centre de les polítiques públiques en aquest àmbit. L'objectiu d'aquesta política pública hauria de passar per resoldre les necessitats de la ciutadania en els àmbits polític, econòmic, social, cultural, mediambiental, personal o de salut. En aquest nou context, quins serien els instruments o les polítiques públiques de seguretat que caldria desenvolupar?

Segons Pere Ortega,
a Catalunya no cal un exèrcit, ja que les grans potències no deixarien que els estats espanyol o francès i Catalunya arribessin a les mans

El cert és que les reflexions sobre la qüestió que han fet fins ara els diversos partits polítics catalans són més aviat pobres. Es tracta d'un debat que sembla que no hagi tingut lloc, almenys amb la profunditat que mereix, la qual cosa ha fet que prevalguin les visions tradicionals —moltes d'elles militars i d'àmbit espanyol— sobre la gestió de la seguretat. Així, diversos partits han deixat la porta oberta a l'existència d'alguna mena d'exèrcit català o a la convivència amb estructures militars preexistents. Quan es parla d'un nou Estat català i no es planteja una nova forma de fer amb la qüestió de la seguretat i la defensa, es mostra una manca d'anàlisi i profunditat en un aspecte que té una gran rellevància.

Davant la pregunta *quina defensa i quina seguretat per a Catalunya?*, diverses veus proposen una perspectiva multidimensional, que afegixi riscos i amenaces de caràcter econòmic, mediambiental, de crim organitzat, etc. Aquests riscos, com ja s'ha esmentat, són transfronterers i globals, ja que vivim en un món interdependent. Per tant, les estratègies de seguretat han de comprendre els àmbits diplomàtic, civil, policial, de cooperació al desenvolupament, etc. Cal tenir una visió holística de la seguretat humana.

Pere Ortega posa l'accent en el fet que, actualment, no hi ha una sobira-

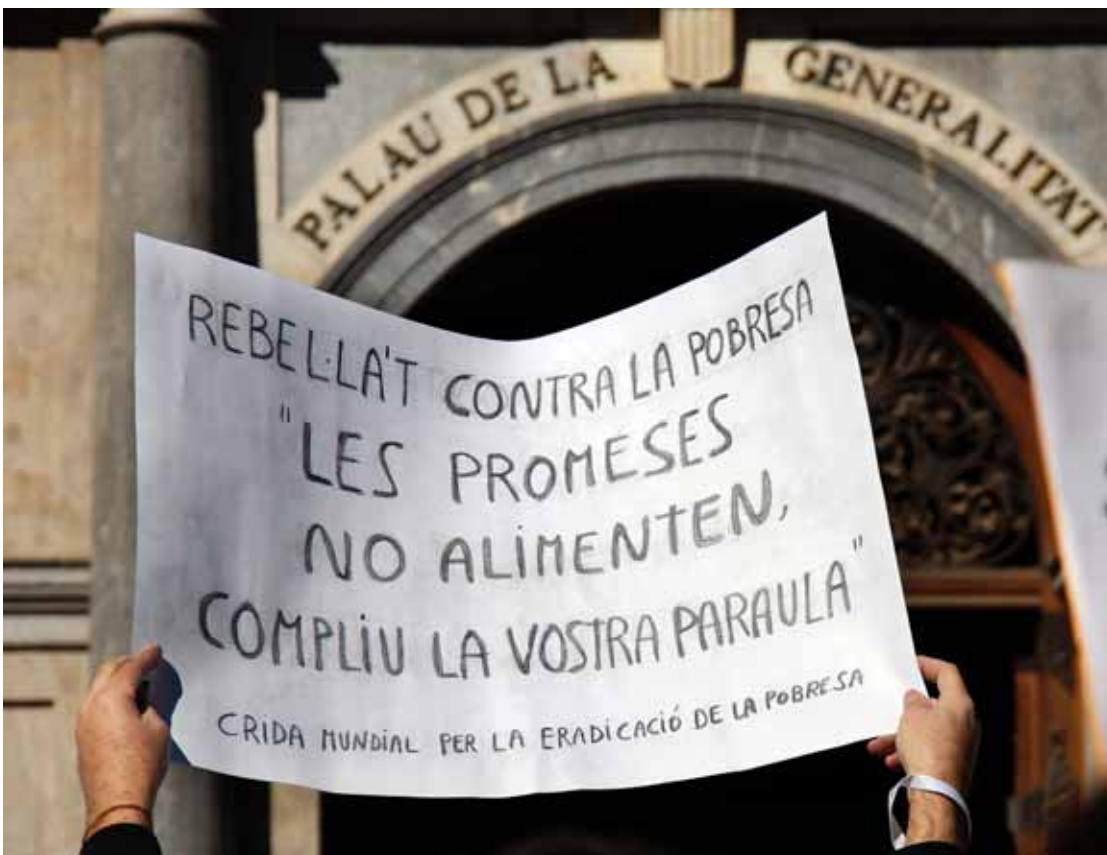
Qualsevol estratègia de seguretat hauria de protegir totes les persones utilitzant com a eines bàsiques el diàleg, la tolerància i el respecte

Robert Bonet

nia total –ni la tindrem en el futur–, ja que existeix un grau molt elevat de dependència de l'exterior, fruit tant de la integració europea com de la globalització. En el cas d'assolir un Estat propi català, el que és inqüestionable és que s'hauria de tenir una cura especial de les relacions i la convivència amb l'Estat espanyol, del qual hauríem de ser amics preferencials per crear un marc de pau, estabilitat i desenvolupament a casa nostra.

Estat nou, nou planteig de seguretat

En fi, un nou Estat català hauria de ser això, nou, i no plantejar-se la defensa i la seguretat des del punt de vista dels models existents, com si aquests fossin l'única opció. El nou Estat hauria de construir-se tenint en compte el nou context del segle XXI, en què és possible el progrés, el desenvolupament i la viabilitat d'un país sense elegir el camí de la militarització. Hi ha qui ha calculat que, a Catalunya, ens hauríem de gastar l'1,5% del PIB, uns 30.000 milions d'euros l'any, en un hipotètic exèrcit. Hi ha moltes maneres alternatives de gastar-se aquests diners que servirien directament per crear un país més segur per a tothom. Tot a través de la seguretat humana, que hem d'abordar en tota la seva globalitat, treballant en tots els aspectes que fan que les persones ens sentim segures. Però aquest model no és un plantejament exclusiu per a Catalunya, sinó que és la seguretat desitjable, també, per a la resta del món.

Veus per a unes polítiques militar i de seguretat alternatives

Fins ara, el debat sobre les polítiques militar i de seguretat en el cas d'una eventual independència de Catalunya ha estat gairebé inexistent. Es tracta d'una qüestió incòmoda, però això no ha de fer que sigui obviada. Persones de diversos àmbits hi reflexionen a partir de dues preguntes: 1) Un hipotètic Estat català hauria de tenir exèrcit? 2) Com caldria afrontar la seguretat? Hi hauria policia? Quina?

JAUME ASENS (ADVOCAT)

1) En un món de sobirania interrelacionades no resulta indispensable ni desitjable que un Estat disposi d'exèrcit propi. Hi ha països que no en tenen i assenyalen camins possibles a seguir per construir un model alternatiu.

2) Caldria afrontar la seguretat i el model policial des d'una perspectiva de la seguretat dels drets i no del dret a la seguretat, que busqui minimitzar les intervencions punitives i mantingui només les dirigides a protegir el més dèbil i, al mateix temps, posi fi als privilegis i la impunitat que emparen l'actuació dels més forts.

MARTÍ MARÍN (HISTORIADOR)

1) No. Si els exèrcits –com jo penso– són instruments fonamentalment de polítiques agressives cap a l'interior i cap a l'exterior, no ens en cal un per a res. Si els exèrcits són –com sostenen els seus defensors– instruments de defensa, aleshores, caldria explicar de quina mena de perill ens hem de defensar abans de construir la hipotètica defensa. De quin altre exèrcit ens ha-

uríem de defensar l'endemà d'una independència pactada? Tota explicació al voltant de la necessitat de generar un exèrcit preventivament, perquè d'enemics en poden sortir en qualsevol moment, és una explicació paranoide que cerca justificar un exèrcit que només servirà als interessos d'uns pocs: per a la promoció socioprofessional d'aquells que aspiren a ser caps d'estat major, dels serveis secrets, etc. i per a l'enriquiment de les grans empreses subministradores.

2) La seguretat sí que cal afrontar-la, òbviament. Caldria retornar al mot policia el seu significat literal al voltant de la vigilància i la prevenció (accidents, catàstrofes naturals, agressions, robatoris, etc.). Per tant, caldria definir molt bé els objectius abans de començar a generar cossos que s'ocupen de la repressió i no de la seguretat (que són dues coses diferents). Tanmateix, em temo que –com que de policia ja en tenim i s'ha construït per reemplaçar la Policia Nacional, però copiant-ne el perfil i les funcions– els partits majoritaris de Catalunya no

tenen cap intenció de reformar-la o de prescindir-ne.

JORDI ARMADANS (DIRECTOR DE FUNDIPAU)

1) No hi hauria d'haver exèrcit, però sí que caldria definir una política de seguretat. Des de la meua perspectiva, aquesta política hauria d'estar enfocada cap a la seguretat humana. Això vol dir que hauria d'estar atenta a qüestions com la protecció dels drets humans, la justícia global, el desarmament, els mecanismes de governança global, etc. 2) Probablement, hi hauria d'haver algun cos de seguretat interna. Sempre, però, haurien de ser uns cossos policials que, en la seva formació, praxi i concepció, tinguessin molt integrats els valors de respecte als drets humans, la tolerància, la diversitat, etc. i mai enfocats cap a la repressió.

GASPAR F. (CNT-AIT DE BARCELONA)

1) Des d'una perspectiva de creació d'estructures d'Estat, el debat no és irrellevant, si bé des de sectors (encara minoritaris) del moviment indepen-

dentista català com el Centre d'Estudis Estratègics es planteja obertament aquest debat, en què compartir exèrcit amb el que seria Espanya és una opció a tenir en compte. L'Estat necessita una força externa per defensar-se. Per tant, l'exèrcit, com a organització, des del nostre punt de vista, s'hauria d'eliminar, ja que som contraris a l'existència de l'administració pública.

2) La qüestió de la seguretat i la defensa és un debat que el moviment llibertari i anarcosindicalista ja fa massa anys que es mira de perfil, amb arguments moltes vegades políticament correctes. Al meu entendre, la policia, lògicament, hauria de desaparèixer i ser substituïda per comitès de defensa formats per la pròpia classe treballadora (és recomanable llegir els llibres d'Agustín Guzmán). Tot i això, no s'ha de ser tan ingenu per pensar que, si desapareix la policia o altres forces armades estatals, no apareixerien grups armats, criminals o màfies que dubto molt que defensessin els interessos col·lectius (com ha passat a Mali o a l'Afganistan).

Les polítiques de seguretat s'haurien d'encaminar a atacar les causes de les desigualtats econòmiques

- Robert Bonet

Giorgios Pittas: “Les mobilitzacions al carrer empenyen Syriza cap a posicions més radicals”

FOTOGRAFIA
Lluís Tal

Grècia és, probablement, l'Estat europeu més colpejat pels efectes de l'austeritat aplicada per la UE, el Banc Mundial i l'FMI. Però, per Giorgos Pittas (Atenes, 1968), la situació grega no es pot veure com un fet aïllat, ja que, si la crisi és internacional, la sortida també ho serà. Aquest periodista grec, membre de la coalició anticapitalista Antarsya i amb una llarga trajectòria dins els moviments obrers, creu que la classe dirigent del seu país no sap què fer davant d'aquesta crisi i que, en una situació així, pot passar qualsevol cosa... fins i tot una revolució social.

Manel Ros
entrevista@directa.cat

Quin ha estat el canvi principal que hi ha hagut aquests darrers tres anys en la societat grega?

Crec que, sense por d'exagerar, el que ha passat a Grècia és una catàstrofe humana i, de fet, pot empitjorar. Des de 2009 fins ara, l'atur ha augmentat del 10 al 25%, segons el percentatge oficial, tot i que les xifres són molt més elevades. Si parlem de les persones joves, l'atur puja entre el 50 i el 60%. A la vegada, la gent que té feina no treballa en bones condicions i molta gent treballa, però després no li paguen. Els salaris han estat retallats de manera dramàtica, igual que les

“A Grècia, durant els últims tres anys, hi ha hagut 25 vagues generals”

pensions —que en alguns casos s'han arribat a reduir entre el 15 i el 20%— i, ara, els nous pressupostos diuen que retallaran 4.600 milions més. D'altra banda, els hospitals estan col·lapsats i, aquest hivern, moltes escoles no tenen ni calefacció. El pressupost de 2012 destinat a disset universitats era de 120 milions d'euros, però es va retallar de nou i es va deixar en 33 milions. Tot això, sumat a l'augment d'impostos que hi ha hagut. També ha crescut el nombre de persones amb VIH i el nombre de persones amb depressió; cada

dia se suïciden tres persones... La gent està molt desesperada perquè no veu res bo en un futur. El 2009, el deute públic era del 130% del PIB. Després de tota aquesta austeritat, calculen que, a finals de 2015, serà del 190%.

Després de totes aquestes mesures d'austeritat, quina és la situació del govern?

El govern està en una situació molt inestable. La tardor de 2011, el govern del PSOK es va col·lapsar, no va poder suportar la pressió del carrer amb els indignats, les vagues generals i les manifestacions contínues. Després d'això, vam tenir un govern tecnòcrata amb el suport del PSOK, Nova Democràcia (ND) i el partit d'ultradreta Laos, però només va durar sis mesos després d'aprovar noves mesures d'austeritat. A les noves eleccions, el PSOK va perdre el 10% dels vots, prop de dos milions de persones. I va passar el mateix amb ND, que també va treure molt mal resultat. Això va provocar que es formés un govern de coalició amb el PSOK, ND i Dimar, una escissió per la dreta de Syriza. A les darreres eleccions, el vot als partits d'esquerra va arribar al 35% dels sufragis, cosa que no havia passat mai a Grècia. La realitat és que el govern és molt dèbil i es pot col·lapsar en qualsevol moment. Tot i que ha pogut aprovar el nou paquet de mesures d'austeritat, no serà fàcil aplicar-lo. El 2010, per exemple, van aprovar moltes mesures per privatitzar diversos sectors públics, però en molts casos no ho

van poder dur a terme perquè es van trobar amb l'oposició dels sindicats i de molta gent al carrer. És una situació complicada perquè la classe treballadora grega està sent molt colpejada per la crisi, però, al mateix temps, continua lluitant i, de vegades, s'aturen els atacs. Hem de tenir en compte que, durant els últims tres anys, hi ha hagut 25 vagues generals i, per cada dia de vaga general, hi ha hagut moltes altres vagues a empreses privades i al sector públic.

A Grècia, les direccions dels sindicats no són molt diferents de les de l'Estat espanyol. Per què han convocat 25 vagues generals en tres anys?

Quan el 2009 el PSOK va ser escollit i va aprovar les retallades, per primera vegada, el líder de la Confederació General de Treballadores de Grècia (GSEE) va dir que no convocaria una vaga general, tot i que, normalment, cada any se'n convocava una quan s'aproven els pressupostos. Segons ell, el govern necessitava suport. Però hi va haver altres sindicats sectorials que van dir que no, que ells anirien a la vaga. Així doncs, van haver-hi vagues en alguns llocs i també una manifestació massiva. La gent es va començar a organitzar des de la base. Els líders del GSEE van veure que la situació era molt tensa i que havien de fer alguna cosa per calmar-la; per tant, finalment, al cap d'un temps, van convocar una vaga general. Però, durant la vaga, quan la gent va veure que els carrers s'omplien de centenars de milers de persones, va agafar confiança i, en lloc de calmar-se, la situació va anar a més. La pressió cap a les cúpules sindicals era cada cop més gran i es van veure forçades a convocar una vaga general de 48 hores, la primera dels anys 90. I, en aquests darrers anys, en portem tres. Fins i tot, a llocs on els sindicats no tenien gens de força i sempre esperaven que els líders sindicals convoqués una vaga, es van organitzar assemblees. En això, el moviment de les indignades hi va influir molt perquè les treballadores van veure que, si es podien fer assemblees a les places, també es podien fer als llocs de treball.

“El 2009, el deute públic grec era el 130% del PIB; després de tota aquesta austeritat, diuen que, a finals de 2015, serà del 190%”

El partit nazi Alba Durada ha tingut un creixement important aquests darrers mesos. Està creixent tan ràpidament com sembla?

Primer de tot, hem de tenir en compte que, ara mateix, les enquestes diuen que, en unes noves eleccions, Syriza guanyaria, ND quedaria segona i el tercer partit seria Alba Daurada (AD). Si llegeixes els diaris grecs, la sensació és que AD creix cada vegada més, però la realitat és que els partits que estan creixent més ara mateix són els d'esquerra, amb Syriza al capdavant. Aquesta seria la notícia important. Ahir, vaig llegir un article d'*El País* que deia que AD controlava els carrers, cosa que també diuen sovint a les televisions gregues, però que és mentida. El dia nacional, a Grècia, és una gran oportunitat de sortir al carrer per als feixistes i van dir que sortirien. Però el cert és que no van aparèixer a cap ciutat ni cap barri ni cap suburbi d'Atenes o de Tessalònica, perquè l'esquerra i el moviment antifeixista estaven al carrer. També pots comprovar si controlen els carrers a les vagues generals; en cap d'elles no han aparegut. Un dia, cinc membres d'AD van venir a una manifestació amb banderes gregues i la gent els va fer fora. El que fan, bàsicament, són atacs a la nit o trobar-se de cop i volta en un lloc, sense

anunciar-ho, i atacar o amenaçar persones migrants. I tot això ho fan amb la cooperació de la policia. S'ha de tenir en compte que, durant les darreres eleccions, entre el 50 i el 60% de la policia va votar AD. És fàcil de veure per la manera com tracten les persones migrades a les manifestacions. En alguns casos, els policies van amb símbols no oficials, com escuts de la Grècia antiga, perquè es vegi que estan amb els feixistes. Dit això, cal entendre perquè un partit obertament nazi arriba al 7% dels vots; òbviament, és un perill, però no totes les persones que han votat per ells són nazis. Encara que no controli els carrers, AD és un perill molt important perquè està intentant presentar-se com un partit respectable per a la societat, obrint oficines a molts llocs per aconseguir una base social que ara mateix no té. Tota la gent que és antifeixista, tota l'esquerra, s'ha d'unir per aturar-los. El darrer mes, hem viscut manifestacions antifeixistes molt grans i hem aturat alguns dels seus atacs.

“Els partits que estan creixent més són els d'esquerra i no Alba Daurada”

Que està fent Syriza després de les eleccions?

Durant els primers mesos, la posició de Syriza va ser no provocar el nou govern, l'expressió que feien servir era: “Lluitarem de forma legal”. Però, a partir del setembre, quan el govern ja va començar a parlar de les mesures d'austeritat, la gent es va començar a mobilitzar i això va canviar la seva actitud. A la darrera vaga general de 48 hores, Syriza va convocar la gent a manifestar-se i a enderrocar el govern, cosa que mostra que el que facin té molta relació amb el que es mou al carrer. Syriza ha crescut arran del que ha passat

aquests darrers tres anys i, quan la gent es mou, fa molta pressió a Syriza perquè actuï de forma més radical. Dins de Syriza, hi ha un debat molt fort sobre quina és la solució a les retallades. Hi ha persones del partit que no volen sortir de la UE. Alhora, diuen que s'ha de renegociar el deute, però accepten moltes condicions de les polítiques neoliberals, per exemple, el fet de tenir uns pressupostos “equilibrats”, cosa que –ara mateix– significa retallades. Però també hi ha un corrent més a l'esquerra que està contra l'euro i per sortir de la UE. El que passi al carrer pot influir molt en el debat.

Quin és el paper d'Antarsya?

D'altra banda, Antarsya és un front unit de l'esquerra anticapitalista, tant d'organitzacions com de persones individuals. Es va formar fa tres anys i els seus principis són: no acceptar el memoràndum, deixar de pagar el deute immediatament si volem aturar les retallades, cancel·lar el deute –perquè ja s'ha pagat més del que s'havia de pagar–, nacionalitzar els bancs per impedir la fuga de diners i sortir de l'eurozona i de la UE. I per últim, que tot això es faci sota control obrer, ja que encara que hi hagi un govern d'esquerra, només així es podran implementar totes aquestes mesures de manera efectiva.

>> Entrevista
a Giorgos Pittas:
VIMEO.COM/
DIRECTA/PITTAS

Radiografia de l'independentisme

Per a la generació de mallorquines i mallorquins que avui tenen entre 25 i 35 anys, l'independentisme revolucionari –allò que coneixem com a Esquerra Independentista de Mallorca (EIM)– era, ara fa deu o quinze anys, un espai sense definir i, sobretot, molt poc connectat amb el seu passat recent i amb el seu present.

A dia d'avui, d'aquell moviment dispers, vinculat a una estètica juvenil i poc enxarxat amb la resta dels Països Catalans, s'ha passat a un magma fabricat d'un capital humà i polític destacable que s'ha fet gran, ha après a convergir i a sumar i està, amb seguretat, en disposició de contestar tots els interrogants oberts.

La plataforma cívica i unitària Alternativa per Mallorca es va crear l'any 1997

Antoni Lluís Trobat
quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

L'estat de bona salut que, a Catalunya, viu l'independentisme de matriu socialment transformadora, nascut el 1968 amb la fundació del PSAN, és més que evident. A un moviment sociopolític que, en pocs anys, ha passat de ser ementment juvenil –amb els avantatges i els inconvenients d'aquest fet– i amb escassa projecció a una maduresa i una centralitat molt destacables, cal afegir-hi l'èxit de les candidatures d'unitat popular (CUP) a nivell institucional. A Mallorca i, per extensió, a la resta de les Illes Balears i Pitiüses, els *tempos* són uns altres, tot i que és palpable que l'avenç i la influència d'aquesta tradició política és una realitat a finals de la primera dècada del segle XXI. En relativament pocs anys, l'esteticisme de les Brigades Negu Gorriak i algunes penyes de futbol o l'actitud merament resistencialista ha mutat i s'han començat a obrir ateneus, a disputar alguns espais a l'es-

querra institucional o a construir sinèrgies i hegemònies que eren impensables al carrer. El balanç és positiu, però el camí ha estat llarg.

“Mancava un fil conductor amb les lluites de generacions anteriors i, sobretot, tenir el discurs clar”, afirma David Pujol –actual portaveu d'Alerta Solidària a Mallorca i vinculat durant molt temps a Maulets– per explicar la situació que visqueren les militants independentistes de primers del nostre segle. Per entendre la fragilitat d'un moviment molt eteri, cal que ens remuntem al tardofranquisme i anem resseguint quin fou l'impacte i la implantació de les diferents expressions de l'independentisme combatiu a la balear major fins a finals del segle XX. Així, es pot dir que la trajectòria del PSAN a Mallorca, per la via d'algunes cèl·lules formades per estudiants i intel·lectuals, és curtíssima però intensa. Dirigit per l'escriptor Antoni Serra, es crea l'any 1976, participa activament amb altres forces a l'Assemblea Democràtica de Mallorca, però acaba

dissolent-se l'any següent, quan bona part de la seva militància ingressa al Partit Socialista de les Illes (PSI-PSM). Els buits, les baules inexistentes, són destacables. Quan, el 14 de març de 1982, en plena LOAPA del govern estatal socialista, militants catalanes històriques com les germanes Blanca i Eva Serra o Carles

–
David Pujol: “Les independentistes anticapitalistes mallorquines de principis del segle XXI no teníem referencialitats clares: les hem hagut de construir”
–

Castellanos són detingudes durant una manifestació a Barcelona per exhibir una pancarta amb el lema *Independència*, no hi ha independentistes organitzades a l'arxipèlag formalment. El naixement de l'MDT, ja el 1986, contribueix a capgirar la situació i, en paraules de Tomeu Martí, coordinador de l'Obra Cultural

Balear i activista sobiranista, “fa que una generació sencera es polititzi vinculant lluita nacional i lluita social: són anys efervesents en què, a banda de l'MDT, sorgeix La Crida a la Solidaritat com a moviment popular desobedient, a més d'iniciatives ben interessants com el Bloc Nacionalista d'Estudiants (BNE) –la primera experiència independentista a l'àmbit de l'ensenyament il·lenc– o el II Congrés de Cultura Catalana”. Durant els anys vuitanta i la primera dels noranta, l'independentisme revolucionari, tot i ser profundament minoritari, manté presència pública i en el debat (cal recordar que, a l'activitat generada per Catalunya Lliure, Maulets o els dos MDT, és important afegir-hi que un militant de l'organització armada Terra Lliure, Macià Manera, serà l'únic pres polític mallorquí en aquell moment i que romandrà sis anys a les presons espanyoles).

Segons Martí, la dècada que acommença el segle XX és la clau de volta del que ha vingut més tard. “El moviment, en un sentit ample, impregna capes importants de la societat civil mallorquina de valors compromesos amb el país i amb la justícia social. La transversalitat, cada vegada més, esdevé un fet”. Una època –la immediatament posterior a la implosió de l'independentisme combatiu organitzat i a la ràtzia del 1992 orquestrada pel jutge Garzón– que, curiosament, a Mallorca, coincideix amb un cert creixement i normalització de l'ideari independentista, especialment entre el jovent, els moviments socials més crítics i la base social del nacionalisme progressista institucional. El 1994 és un any important. Es creen els Joves de Mallorca per la Llengua, una entitat juvenil lligada a l'Obra Cultural Balear molt influenciada per l'ideari independentista, i l'Ateneu 31-D, amb un protagonisme important de joves procedents de l'escultisme o de l'ecologisme que, tot i no ser part orgànicament del Moviment Català d'Alliberament Nacional –l'actual EIM– són profundament permeables a les seves lluites. De les sinèrgies generades en aquests espais, l'any 1997, en sorgirà Alternativa per Mallorca. Una plataforma cívica i

rupturista illenc

unitària, apadrinada pel qui fou rector de la UIB, Nadal Batle, que pretenia aplegar tots els sectors sobiranistes illencs i que incloïa persones de l'independentisme rupturista.

En aquest context, pels volts de l'any 2000, l'única organització illenca que, d'alguna manera, fa de corretja transmissora amb la història del moviment és la Coordinadora d'Estudiants dels Països Catalans (CEPC), hereva del BEI i, abans, a Mallorca, del BNE. Ben implantada a la UIB i als centres de secundària, aviat esdevindrà el punt de trobada per a tot el jovent amb inquietuds independentistes i anticapitalistes. D'allà, en sortirà la posada en marxa, novament, de Maulets i la iniciativa d'impulsar, al centre històric de Palma, el Casal Can Capses, que durarà dos anys, de 2002 a 2004. En aquest sentit, David Pujol recalca –torçant a la configuració de l'independentisme revolucionari actual– que aquells moments són determinants perquè “arran d'un experiment curiós com l'Assemblea d'Estudiants de Ciutat, es comença a perfilar la unitat d'acció d'estudiants de la CEPC i la CNT –un cas únic arreu del país!– i una estreta col·laboració amb activistes llibertàries a diferents okupacions palmesanes, una cultura política nova, col·laborativa, on totes hem après molt”. Fruit d'aquelles complicitats, l'Esquerra Independentista esdevé hegemònica a l'anticapitalisme mallorquí gràcies a una activitat creixent. A campanyes molt visibles com *Les arrels no neixen del ciment* (de caràcter ecologista i gestada conjuntament amb el GOB i la Plataforma Salvem Mallorca) o *Per un habitatge digne* (amb la CGT), cal afegir-hi la publicació de la revista *Brots* o les Fes-

resistència i generació d'empaties amb diversos sectors populars. “Foren només nou mesos –recorda Pujol–, però els seus principis ideològics i pràctics encara ara són molt presents en iniciatives anticapitalistes promogudes per companyes que no visqueren directament aquell moment. Ho hem vist recentment a l'hora de decidir com funcionaria el Bloc Unitari Anticapitalista (BUA), constituït arran de les dues vagues generals amb companyes de Revolta Global, En Lluita, anarquistes i de sindicats alternatius. Ha restat a la nostra petita i recent memòria col·lectiva”. Després, han vingut més espais. A dia d'avui, Palma compta amb el Casal Voltor Negre –de l'organització juvenil Arran– i l'Ateneu Popular de Palma –on hi tenen cabuda l'EI, Revolta Global, En Lluita, la CGT i el col·lectiu radiofònic lliure Ràdio 77.

– ***“L'Assemblea d'Estudiants de Ciutat va permetre començar a perfilar la unitat d'acció de la CEPC i la CNT”***

– “Han estat anys difícils en què hem hagut de vertebrar des de zero. Veníem de no tenir cap referencialitat i, a més, hem conegut la repressió de forma directa en moltes ocasions”. Avui, l'Esquerra Independentista de Mallorca (EIM) inclou Arran, el SEPC, Endavant, Alerta Solidària i l'Associació de Joves Pinyol Vermell, de Sa Pobla. “Però, allò veritablement important és que, malgrat les mancances, s'ha aconseguit presència a moltes viles més enllà de Palma, amb influència real a través d'experiències polítiques d'àmbit municipalista com el Bloc per Felanitx o Alternativa per Pollença –que no són totalment homologables a una CUP, ja que el PSM o EU encara hi tenen pes– i de col·lectius d'agitació com Albaïna, a Sòller (que ha obert un casal fa uns mesos) o Xitxeros amb Empenta, a Manacor”. L'autonomia local i insular és, segurament, una de les claus de l'èxit. També ho serà veure de quina manera l'EIM vehicula la seva relació amb altres agents del camp anticapitalista, però també del nou sobiranisme transversal i de l'esquerra nacional institucionalitzada. El present resta obert, però també –i essencialment– el futur.

– ***Tomeu Martí: “Els anys noranta són cabdals per a una certa normalització del discurs independentista”***

tes per la Independència, organitzades sempre la revetlla del Dia de les Illes Balears, l'1 de març. El 2006, la posada en marxa del Casal de les Vies, una centre social okupat situat prop de l'antic pont del tren de Palma, enderrocat pel PP, suposa un punt d'inflexió pel que fa a la capacitat de mobilització,

Campanya de l'Ateneu 31-D contra la presència de l'exèrcit espanyol a la Festa de l'Estendard de l'any 1995

La influència llibertària dins l'ADN de l'EIM

Si hi ha una característica intrínseca de l'evolució del moviment independentista rupturista a Mallorca de la darrera dècada ha estat la penetració i el protagonisme que hi han pres la praxi i les idees del moviment anarquista i autònom. Des de 2001, la relació entre independentistes anticapitalistes i llibertàries ha estat molt fluïda. Segurament, hi ha ajudat el fet que la presència de l'esquerra institucional al carrer fos inexistente –especialment durant els dos períodes de governs progressistes (de 1999 a 2003 i de 2007 a 2011) que han fet d'alternança al PP– i que la militància independentista fos, per raons de

caire generacional, de formació heterodoxa. Tanmateix, els darrers anys, el debilitament important de l'espai àcrata illenc –molt arrelat a una tradició autòctona que tenia expressions com l'Ateneu Llibertari Estel Negre (impulsat els anys vuitanta per participants del MOC i de l'Assemblea d'Insubmisos de Palma) i el moviment okupa– i el reforçament d'organitzacions marxistes –ja sigui en la seva versió pluralista (Revolta Global, En Lluita o Endavant) o dogmàtica (PCPIB-PCPE o Reconstituïció Comunista)– ha fet que minvés la cultura política que s'havia edificat al llarg del darrer cicle de mobilització.

El llegat del Casal Okupat de les Vies és present en iniciatives com el Bloc Unitari Anticapitalista

Panòptic

FOTOGRAFIA: Oriol Clavera

La solitud li encarcarà la mirada, que es perd més enllà de les cortines per topar amb un escenari desert de finestres tancades. Reclosa en un voluntari exili al no-res, estreny amb força la tassa, encara calenta, entre els dits. No pot evitar establir paral·lelismes entre aquest no espai i els centenars d'absències que, curiosament, ha anat conreant al llarg de la seva vida.

Hi ha un punt d'irrealitat en l'espai asèptic que l'envolta. Com són irrealment les vides que conté quan, durant unes poques setmanes cada any, els apartaments buits es poblen de persones disposades a fer de les vacances una ficció de felicitat. Els espais buits la interroguen, la fascinen les fàbriques abandonades, les cases buides en pobles perduts, els retalls d'edificis esbudellats a les ciutats. Quan s'hi atansa, pot percebre encara les vides que van acollir, en el rètol esgrogueït, el calendari oblidat, els retalls d'un pany de paret enrajolat que ha quedat impudicament

exposat. Són espais on filagarses de vida han quedat enganxades. Aquí, en canvi, la vida sembla haver passat de llarg, deixant només, com a muts testimonis, algunes antenes esbalaïdes als balcons.

Recorda la pintada que va veure des del tren –*Gent sense cases i cases sense gent*– i pensa en la capacitat humana de generar paradoxes per, després, convertir-les en un gran parany. Miratges, només miratges en una cursa accelerada sense destí.

La ràdio vomita la darrera crònica de corrupció, paradisos fiscals, acomiadaments, desnonaments i retallades. Ella pensa que, si Dante hagués conegut un espai com aquest, hi hauria situat el seu infern. No un infern de foc etern, sinó el panòptic de l'eterna fredor del càlcul financer, de la indiferència cap al patiment aliè, del menyspreu cap a la terra i el mar, cap a les seves lleis i els seus habitants.

Eva Fernández

RODA EL MÓN

14+15

L'Àràbia Saudita, Qatar i els Emirats Àrabs es disputen l'hegemonia al Pròxim Orient

16

L'autodefensa armada comunitària s'estén per Mèxic

EL IRAN // PERIODISTES, ACTIVISTES I LLETRADES EMPRESONADES HAN UTILITZAT LES VAGUES DE FAM PER EXIGIR QUE NO ASSETGIN LES SEVES FAMÍLIES

La resistència persa no menja

Farhad Friad
Teheran

@La_Directa

Després de dos dies de vaga de fam, la persona comença a patir mals de cap i sensació d'exhaustió, segons indiquen les professionals mèdiques. Però els carcellers i les carcelleres de la presó iraniana d'Evin no sembla que ho acceptin. Després de les controvertides eleccions presidencials iranianes de 2009 i arran dels avalots que hi va haver arreu del país, moltes preses polítiques s'han llançat a la vaga de fam com a única manera de protestar contra el tractament inhumà a les presons i l'assetjament a les seves famílies. La resposta judicial a les desenes de protestes ha estat, sovint, posar les vaguistes en aïllament o traslladar-les a presons situades lluny de la seva gent.

Els darrers anys, diverses preses polítiques reconegudes internacionalment s'han declarat en vaga de fam a l'Iran. Entre elles, l'advocada Nasrin Sotoudeh i el director de cinema Jafar Panahi, guardonats amb el premi Sakharov per la llibertat de pensament el 2012. Però també, Bhaman Ahmadi Amouee -reconegut amb el premi per la llibertat de premsa de periodistes sense fronteres 2012- i Akbar Ganji, guanyador del premi Milton Friedman per l'avenç de la llibertat 2012. Però, segons diverses organitzacions pels drets humans, més enllà d'aquests noms coneguts, a l'Iran, hi ha desenes de presoneres polítiques que, els darrers anys, s'han declarat en vaga de fam i de les quals no hi ha informació, ni a l'Iran ni enlloc.

Nasrin Sotoudeh

Passats entre deu i vint dies fent vaga de fam, la persona comença a actuar passivament, ja no pot pensar activament i li costa moure's, diuen els informes mèdics. Però, l'octubre de 2012, Nasrin Sotoudeh -advocada iraniana i presonera política- va aguantar la seva segona vaga de fam fins a 49 dies, vint dels quals els va passar en aïllament.

Abans de ser arrestada, Sotoudeh representava diverses periodistes i activistes polítiques de l'Iran que havien estat detingudes abans i després de les disputades eleccions presidencials de 2009. El setembre de 2010, la van arrestar i acusar d'actuar contra la seguretat nacional. El 25 de setembre d'aquell any, per protestar contra la seva detenció i la prohibició a la seva família de visitar-la, Sotoudeh va començar una vaga de fam. La protesta es va acabar quan, quatre setmanes més tard, les carcelleres de la presó d'Evin van permetre que la família la visités.

Sovint la resposta judicial ha estat posar les vaguistes en aïllament o traslladar-les a presons situades lluny de la seva gent

Sotoudeh, que compleix una condemna de sis anys de presó i deu de prohibició de practicar la seva professió, va començar la segona vaga de fam el 17 d'octubre de 2012 per denunciar l'assetjament que patia la seva família i la prohibició de viatjar que recau sobre la seva filla de dotze anys. El 26 d'octubre, mentre es trobava en vaga de fam i en aïllament, es va anunciar que Sotoudeh havia guanyat el premi Sakharov. Va deixar la vaga de fam 49 dies després, quan les autoritats iranianes van aixecar la prohibició de moviment sobre la seva filla.

Hoda Rezazadeh Saber

Després d'entre set i deu dies de vaga de fam, el cos es deshidrata completament, es produeix toxicosi i hi ha perill de mort, això diuen les professionals. Hoda Rezazadeh Saber va morir després de nou dies de vaga de fam el 10 de juny de 2011. El periodista, traductor i activista iranià de 52 anys havia començat la vaga de fam a la presó d'Evin per protestar contra la mort de Haleh Sahabi, un humanista i activista per la democràcia iranià que va

morir durant el funeral del seu pare d'un atac de cor. El pare de Sahabi havia estat un polític opositor famós. La mort de Sahabi es va produir després que la policia assaltà la multitud congregada pel funeral.

El periodista Saber es va declarar en vaga de fam el 2 de juny de 2011 i, pocs dies després, va deixar de beure líquids. Era a la presó des de l'any 2010, després de desaparèixer durant dues setmanes, fins que la policia va fer saber a la família que era a la presó d'Evin. No era la primera vegada que l'empresonaven. Des del gener de 2000, Saber havia estat arrestat diverses vegades i havia passat més de 150 dies tancat en una cel·la d'aïllament arran de les seves activitats com a periodista i defensor dels drets humans.

Nasrin Sotoudeh compleix una condemna de sis anys de presó i ha protagonitzat dues vagues de fam / ARASH ASHOURINIA

El juny de 2011, després de nou dies de vaga de fam i de set, al matí, es va queixar de dolors al pit, però no va rebre assistència mèdica. A la nit, va ser traslladat a l'hospital de Teheran Moddars, on va morir d'un atac de cor.

Akbar Mohammadi

Després d'entre tres i quatre dies de vaga de fam, la sensació intensa de gana desapareix, però un seguit de components tòxics comencen a metabolitzar a la sang, com mostren els informes mèdics. Després de quatre dies, encara és d'hora per notar els efectes de la vaga de fam en l'aspecte físic, però Akbar Mohammadi va morir a la presó d'Evin el 30 de juliol de 2006 just després de fer cinc dies de vaga. Era un dels estudiants que van ser arrestats el juliol de 1999 durant les protestes estudiantils de l'Iran. En aquell moment, va ser la protesta antigovernamental més gran del país des de la revolució islàmica de 1979.

Mohammadi havia estat sentenciat a mort el setembre de 1999. Algunes de les estudiants recluses a Evin aleshores van explicar a Human Rights Watch que Mohammadi va ser durament torturat després de l'arrest. La seva condemna va ser reduïda a quinze anys de reclusió i, finalment, després de passar set anys a la presó, l'estudiant iranià va ser alliberat per problemes de salut. Però la llibertat no li va durar més que dos anys i, el juliol de 2006, va tornar a ser arrestat. Aquesta vegada, els serveis d'intel·ligència iranianes ni tan sols es van dignar a justificar l'arrest i Mohammadi va iniciar la vaga de fam com a protesta.

En un primer moment, l'escap de presons de Teheran, Sohrab Soleimani, va negar que l'estudiant estigués en vaga de fam, però, el 31 de juliol de 2006, va haver d'admetre la situació i va declarar a l'ISNA, l'agència d'informació semigovernamental: "Ahir a la nit, la salut de Mohammadi va empitjorar i va rebre tractament mèdic, però l'estudiant va insistir que volia tornar a la seva cela. Després de tornar-hi, la seva situació va empitjorar i va morir mentre era traslladat a la infermeria".

ANÀLISI // L'ARÀBIA SAUDITA, QATAR I ELS EMIRATS ÀRABS ES DISPUTEN L'HEGEMONIA A LA REGIÓ

Partida d'escacs a tres bandes al Pròxim Orient

Marc Almodóvar
El Caire (Egipte)
@egiptebarricada

El 14 de gener va fer dos anys de la caiguda de Ben Ali a Tunis i el dia 25 en farà dos de l'inici de l'alçament popular contra Mubarak a Egipte. Dos anys de la mediàticament anomenada *primavera àrab*, en què els canvis polítics semblen lents i, en alguns casos, fins i tot involucionistes, però que ha despatat les lluites de poder entre les diverses monarquies del Golf. La pugna soterrada entre l'Aràbia Saudita i Qatar, amb el paper destacat dels Emirats Àrabs, sembla clau per entendre el desenvolupament polític d'una regió on l'onada popular tan sols ha esclatat amb certa força a Bahrain i, en menor mesura, a Kuwait. Les monarquies del Golf, seu de la primera reserva petroliera del planeta, gaudeixen de l'estabilitat política que el benestar econòmic i el suport de les potències occidentals els ha garantit fins avui. Però les seves disputes poden marcar la clau d'un canvi geoestratègic a la zona.

La pugna soterrada entre l'Aràbia Saudita i Qatar és clau per entendre l'escenari polític regional

Després de la caiguda dels dictadors, l'Aràbia Saudita, Qatar i els Emirats Àrabs van oferir el seu suport econòmic a les democràcies incipients de la zona. Però les ajudes tenien condicions. A Egipte, els Emirats Àrabs condicionaven el suport a la protecció judicial de Mubarak, mentre Qatar ho feia a l'estabilitat política que llavors la junta militar no garantia. Tots els països volien garanties polítiques sobre la transició egípcia.

Qatar, aliat dels Germans Musulmans

Sembla que aquest petit emirat és qui està traient més rèdit polític de l'anomenada primavera àrab. Un país sense influència històrica, però amb la segona renda *per capita* més elevada del pla-

neta, que, els darrers anys, s'ha convertit en un actor important del tauler d'escacs del Pròxim Orient. Ho certifica el seu paper cada cop més destacat en la presa de decisions de la Lliga Àrab. En això, hi ha jugat un paper clau la cadena televisiva Al-Jazira, fortament vinculada a la monarquia qatariana, que cada vegada es mostra més descaradament -en la seva versió àrab- com una extensió de les polítiques exteriors de l'emirat i com a valedora dels Germans Musulmans.

"Els qataris veuen la germandat com un vehicle transmissor per expandir la seva influència a la zona", afirmava recentment l'analista polític Ghaneim Nusebieh. El petit emirat ha acollit figures vinculades estretament a la germandat, com el líder de Hamàs Khaled Meshaal o el pare espiritual d'Al-Jazira, l'egipci Yussef al Qardawi, antic membre de la germandat.

Qatar ha promès inversions a Egipte que semblen voler assegurar que el projecte dels Germans Musulmans no fracassi. Des que Mursi és president, ha concedit més de 20.000 milions de dòlars en ajudes i inversions i, el 8 de gener, va doblar una ajuda inicial de 2.500 milions de dòlars per enfortir les esgotades reser-

ves de divises egípcies, properes al col·lapse. La setmana passada, el primer ministre qatari, Bin Jassimel Sani, va afirmar que l'emirat no permetria que Egipte entrés en bancarrota.

Qatar ha dit que no permetrà que Egipte entri en bancarrota

A canvi, sembla que Qatar vol obtenir contraprestacions polítiques i s'afirma que es trobaria darrere el nomenament d'alguns influents assessors presidencials i algunes decisions clau. Entre altres coses, l'emirat ja va alertar que votar en contra de la constitució plantejada per les forces islamistes podia posar en perill l'ajuda econòmica. A més, Qatar ja ha utilitzat l'Egipte de Mursi per abanderar la reconciliació palestina entre Hamàs i al-Fatah. Uns esforços diplomàtics en què també ha participat el tercer gran aliat del triumvirat, la Turquia d'Erdogan i el partit Desenvolupament i Justícia, també estretament vinculats als Germans Musulmans. Qatar també es trobaria darrere les tímides aproximacions diplomàtiques egípcies cap al règim de Teheran. Uns

Vigília de la cimera anual del Consell de Cooperació del Golf al Palau de Sakhir a Bahrain el desembre de 2012 / MOHAMED AL-SHAIKH

moviments que han posat nerviosa l'Aràbia Saudita.

Qatar s'alinea amb les saudites i la resta de països del Golf en la lluita per derrocar al-Assad a Síria, tot i que les divergències estratègiques també es fan evidents en aquest cas. De fet, les autoritats saudites s'oposen de manera frontal a la possibilitat que cap membre de la germandat encapçalí l'oposició siriana i, el setembre passat, ja van boicotejar els intents egipcis -fracassats- d'incloure Teheran en una negociació per la fi del conflicte a Síria.

Ara, mentre Qatar enarborava la bandera de la democràcia i la justícia de portes enfora, a casa seva, la situació és ben diferent. El desembre de 2012, un poeta qatarià va ser detingut per haver-se atrevit a fer una peça lloant la revolta a Tunísia i crítica amb la política interna qatariana.

Riad o la supremacia amenaçada

Qui probablement s'ha vist més afectada pels canvis polítics de la regió és l'Aràbia Saudita. Riad, capital del regne, era una ferma aliada econòmica i política de la pràctica totalitat de dictadures de la regió, que garantien l'equilibri de poders desitjat per les autoritats saudites. I l'aliança era gairebé personal. No només va acollir amb els braços oberts el dictador tunisià Ben Ali, també ho va fer amb el iemenita Saleh. Avui, tots dos viuen en-

voltats de luxe sota l'auspici de la monarquia saudita, que anteriorment ja havia acollit el somali Siad Barre, l'ugandès Idi Amin o el pakistanès Nawaz Sharif, entre d'altres. A més, l'Aràbia Saudita va encapçalar la contrarevolució armada a Bahrain i va donar suport al rei Abdullah de Jordània en la seva lluita política contra els Germans Musulmans jordans.

L'Aràbia Saudita va encapçalar la contrarevolució armada a Bahrain

L'estreta relació de la monarquia saudita amb Occident, sobretot a través dels contractes per a l'explotació de les reserves petrolíferes, ha condicionat la geoestratègia de la zona durant dècades. El seu odi visceral cap a l'Iran xiïta, per exemple, s'ha vist reflectat en les polítiques del Departament d'Exteriors nord-americà. Unes polítiques que accentuaven els excessos de Teheran, però que solien minimitzar els abusos d'una Aràbia Saudita on les dones encara no tenen dret a conduir i on, l'any passat, 82 persones van ser executades, algunes d'elles decapitades, sense tenir dret a una defensa justa.

Es fa evident, doncs, que el reforçament del paper geoestratègic d'Egipte incòmoda una Aràbia Saudita que ha mar-

cat el ritme i la tonada de la política de la zona durant la darrera dècada. El difunt emir Nayef, fins fa poc ministre d'Interior, era conegut pel seu odi a la german-
dat. El 2002, va publicar que la german-

dat havia "destruït el món àrab" i lamentava haver-li donat suport, anteriorment, en la seva lluita contra el panarabisme nasserista. *Asharq al-Awsat*, un diari vinculat a la família reial saudita, va atacar ferotgement el nomenament de Mursi com a president i va alertar vagament dels suposats vincles de la formació amb l'Iran. Aquesta confrontació ideològica amb la germania fa sospitar que l'Aràbia Saudita es troba rere el finançament d'algunes cèl·lules salafistes que farien de contrapès religiós a l'ascens dels Germans Musulmans.

Riad, doncs, es veu amenaçada per l'ascens d'uns Germans Musulmans que posen en entredit la supremacia wahhabita. L'Aràbia Saudita és l'únic Estat del món que adopta el nom de la monarquia que la governa. Una monarquia que va arribar al poder gràcies a l'aliança política amb la secta wahhabita, una de les que tenen una visió més retrògrada dels textos alcorànics. L'ascens i l'arribada al poder d'un corrent islamista com els Germans Musulmans, present a desenes de països i amb estructures organitzatives paraestats, pot posar en perill el poder wahhabita-saudita en el món sunnita i això inquieta Riad. Malgrat tot, Mursi necessita l'Aràbia Saudita i, per tant, ha de fer malabarismes diplomàtics per no enemistar-se completament amb la monarquia.

La Unió dels Emirats Àrabs

Sembla ser que els Emirats Àrabs són els més preocupats per l'ascens al poder de la germania, ja que temen que es pugui reflectir internament i posar en escac el règim dels emirats. Des de l'any 2006, estan fent esforços per aplacar i reduir la influència dels membres d'Israh, el principal grup opositor i acusat d'estar vincu-

lat als Germans Musulmans. El mes d'octubre passat, el ministre d'Afers Exteriors dels emirats reclamava la cooperació entre els països del Golf per evitar aquest ascens. Durant el 2012, les autoritats egípcies han detingut més de 60 persones acusades de formar part de cèl·lules locals dels Germans Musulmans i fins i tot de crear una branca armada. A principis d'any, la policia va detenir onze persones més acusades de formar una cèl·lula secreta vinculada a la germania, acusada de recollir informació militar confidencial. El cap de la policia de Dubai és un dels opositors a la germania més actius. Els defineix com "una colla de pecadors, el final dels quals és a prop", mentre afirma que la revolució egípcia va ser finançada per l'Iran i que l'elecció de Mursi va ser completament desafortunada.

Diverses figures de l'antic règim egipci van fugir del país i es van establir als Emirats Àrabs

Membres dels Germans Musulmans van acusar les autoritats dels Emirats Àrabs de finançar l'oposició. Diverses figures de l'antic règim egipci van fugir del país i es van establir als emirats, juntament amb homes de negocis egipcis que miraven d'evitar la justícia. Entre ells, trobem Ahmed Shafiq, darrer primer ministre del règim Mubarak i adversari electoral de Mursi a les presidencials de l'estiu passat. Els Emirats Àrabs van condicionar la seva ajuda econòmica a la protecció jurídica de Mubarak i al seu alliberament i un equip d'advocats dels emirats es va encarregar de defensar judicialment l'exdictador egipci. ◀

El president de la Unió Europea Van Rompuy estrena la mà d'Al Zayani, secretari general del Consell de Cooperació per als Estats Àrabs del Golf / COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION

AMÈRICA // LA POBLACIÓ S'ORGANITZA PER FER FRONT AL CLIMA DE VIOLÈNCIA REGNANT AL PAÍS

L'autodefensa armada comunitària s'estén per Mèxic

Francesc Richart

Ciutat de Mèxic

@maskoni2

Barricades, escopetes i gent encaixada, aquesta ha estat l'escena que ha viscut la població de la Costa Chica de l'estat de Guerrero aquestes últimes setmanes, un nou episodi de reacció popular contra el funcionament polític i policial mexicà. El 7 de gener, la ciutadania dels municipis d'Ayutla de los Libres i San Marcos es va armar per fer rondes i controls a les entrades de les seves comunitats, arran dels segrestos, els assassinats i les extorsions patides a mans del crim organitzat.

El clima de violència al país, perpetrat per l'exèrcit, els càrtels que protegeixen rutes per la droga i les autoritats estatals i federals, han conduït aquestes petites viles a un atzucac. Els casos d'aixecaments han anat *in crescendo* aquests últims anys arran de la inseguretat creada per la guerra contra el narcotràfic del govern mexicà, com s'ha demostrat a les poblacions de Cherán i Urapicho, on els abusos dels grups delictius i les autoritats col·ludides eren diaris.

L'exemple de la Policia Comunitària

És per tot això que les habitants de Costa Chica han decidit organitzar l'autodefensa, seguint l'exemple de la Policia Comunitària de Guerrero, creada fa disset anys i que es regeix per un sistema totalment assembleari. Amb gairebé 900 integrants, la Policia Comunitària ha esdevingut un paradigma de la seguretat al país i, en molts casos, una inspiració per les comunitats més vulnerables. Actualment, aquesta organització -nascuda l'any 1995- té presència a dotze municipis de la serra de Guerrero i protegeix una població de 300.000 habitants. Les persones que en formen part són escollides a les assemblees locals de cada comunitat -77 participants entre tlapanèques, mixteques, mestisses i amuzgues- i només ofereixen un any de servei, sense retribució.

El resultat han estat increïbles -disminució considerable de la delinqüència, reeducació efectiva de la gent detinguda i desaparició de policies corruptes- i, tot i ser una policia al marge de la llei, les autoritats estatals no han pogut socavar la seva tasca. Guerrero és un Estat amb gana, paupèrrim, però amb una tradició de lluita i autoorganització important. És d'on van sortir els emblemàtics guerrillers comunistes Lucio Cabañas i Genaro Vázquez Rojas. També és l'Estat on resisteixen les escoles normalistes -l'últim baluard de l'educació pública rural- i la base d'operacions de les guerrilles de l'Ejército Popular Revolucionario (EPR) i l'Ejército Revolucionario del Pueblo Insurgente (ERPI).

Discrepàncies amb la UPOEG

Malgrat tot, l'aixecament de la població dels municipis de la Costa Chica no té res a veure amb el *modus operandi* de la Policia Comunitària. Tal com van aclarir les integrants dels grups d'autodefensa en un comunicat recent, elles no van encaputxades, són escollides pel poble i no s'identifiquen amb la Unión de Pueblos i Organizaciones del Estado de Guerrero (UPOEG), col·lectiu que va organitzar les primeres vigilàncies i que treballa en operatius a la zona dels Ayutlas, conjuntament amb efectius de la Policia Federal i Estatal.

En aquest sentit, la Policia Comunitària considera que el govern utilitza la UPOEG per desestabilitzar el seu sistema de seguretat únic, basat en valors indigenistes i que elimina la burocràcia jurídica en pro de l'efectivitat i la justícia autònoma. Per sobre de la Policia Comunitària, només hi ha la Coordinadora d'Autoritats Comunitàries (anomenada CRAC), que decideix sobre la culpabilitat de les persones implicades i quin serà el seu procés de reeducació. Generalment, acostumen a ser serveis socials rotatius a les comunitats que formen la coordinadora, on la persona és alimentada i acollida per la mateixa comunitat. La jurisdicció de la CRAC va des de la violació i l'homicidi fins al tràfic de drogues o el furt. ◀

L'EZLN crida en silenci

La marxa silenciosa de l'EZLN va arribar a San Cristóbal de las Casas el 21 de desembre / PEP COMPANYYS

El 21 de desembre, l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional (EZLN) va trencar quatre anys de silenci amb una solemne marxa silenciosa de 20.000 persones amb passamuntanyes al llarg de cinc poblacions de l'estat de Chiapas. Vint dies després que el priista Enrique Peña Nieto prengués possessió de la banda presidencial, les zapatistes mostraven múscul amb una militància jove criada amb l'aixecament armat de l'1 de gener de 1994. Però el dia escollit no només coincidia amb el canvi de cicle mà, sinó també amb el quinze aniversari de la matança d'Acteal, la població de Chiapas on, l'any 1997, arran la guerra de baixa intensitat contra l'EZLN, diversos grups paramilitars finançats pel govern d'Ernesto Zedillo van assassinar 45 indígenes -entre elles, diverses dones embarassades- membres del col·lectiu cristià i pacifista Las Abejas. Avui dia, Emilio Chuayffet, un dels responsables d'aquella massacre -i que va dimitir pels fets- és titular de la Secretaria d'Educació Pública. Un dels últims comunicats de l'EZLN i del subcomandant Marcos indica que l'estratègia zapatista està seguint la línia pacífica i de treball amb altres comunitats, malgrat les intimidacions i el sorgiment d'alguns grups paramilitars com Paz y Justicia. Enguany, el zapatisme celebrarà 30 primaveres de resistència, davant un president que ha promès una "cruzada nacional" contra la fam i la inseguretat.

'Noche de paz', nadala i realitat

Documental sobre la persecució al moviment camperol colombià

Naya Parra
@La_Directa

Clara Inés es va quedar al llit amb febre, el 24 de gener de 2008, mentre el seu marit li feia l'esmorzar; no s'imaginava que no el veuria mai més amb vida. Israel González es convertiria en un dels més de 3.000 casos de *falsos positivos* que es compten a Colòmbia durant la darrera dècada, és a dir, persones assassinades per l'exèrcit i, posteriorment, presentades com a guerrillers mortes en combat.

A partir del testimoni de Clara Inés, el documental *Noche de paz* s'endinsa en la realitat de l'Asociación de Trabajadores Campesinos del Tolima (Astracatol) el sindicat camperol del qual Israel era secretari d'organització quan va ser assassinat. Astracatol està integrat per persones senzilles i valentes que defensen el seu territori enmig del conflicte armat més antic del continent americà. Un conflicte que, a més de deixar morts i víctimes fruit de la confrontació entre grups armats, ha provocat la persecució i l'assassinat de milers d'activistes socials i sindicals sota l'excusa de la seva suposada pertinença a la guerrilla.

El documental mostra el dia a dia de l'Asociación de Trabajadores Campesinos del Tolima

L'Organització Internacional del Treball investiga 2.900 denúncies de sindicalistes assassinats o desapareguts durant les darreres dècades al país.

Aquesta és la realitat filmada per Germán Reyes el Nadal de 2011. Un documental narrat des de l'òptica de dos membres d'Astracatol amenaçats, Jäiler i Guillermo, camperols lluitadors pels drets de les seves comunitats i pel dret de gaudir tranquil·la-

ment del Nadal amb les seves famílies, tot i que en qualsevol moment podrien viure la mateixa sort que Israel.

PARTICIPAR DEL PROCÉS DE PAU

Aquesta situació fa que organitzacions com Astracatol i, en general, els moviments socials colombians tinguin moltes

expectatives dipositades en les converses de pau entre el govern de Colòmbia i la guerrilla de les FARC-EP. Per això reclamen participar del procés de pau, entenent que aquesta no es pot construir d'esquenes a les propostes dels moviments socials, a la vegada que exigeixen un alto el foc bilateral a les parts i demanen al govern que iniciï

converses amb l'ELN, l'altra guerrilla del país. Centenars d'organitzacions socials han fet arribar més de 400 propostes concretes per dur a terme una veritable reforma agrària al país (primer punt de les negociacions) a les converses de pau de l'Havana (Cuba). Però la lectura que en fan és que, sense una veritable implicació dels sectors latifundistes, les negociacions que han de solucionar el principal problema que ha alimentat el conflicte al llarg de més de sis dècades, la desigualtat en la distribució de la terra, avançaran amb dificultats. Per això, avui són claus les reflexions de Jäiler al documental: "La pau no són només tres lletres, la pau és molt més". ◀

+info
Podeu veure el documental
Noche de paz a:
<https://vimeo.com/55936073>

ENTREVISTA // GERMÁN REYES, DIRECTOR DE 'NOCHE DE PAZ'

"He après molt de les persones que han participat al documental"

Jose Garcia
@La_Directa

Com va sorgir la iniciativa de *Noche de Paz*?

Vaig conèixer Colòmbia el 2008 i vaig aprofundir en la seva situació política i social filmant unes entrevistes a sindicalistes sense cap intenció de fer un documental. Una de les entrevistes em va xocar especialment i em va fer tornar a Colòmbia tres anys després per explicar la història de l'assassinat d'Israel González. La filmació va ser possible gràcies a la Intersindical-CSC, que també volia fer un documental sobre sindicalisme a Colòmbia.

Quins són els objectius del documental?

Al començament, l'objectiu era incidir en la realitat sociopolítica del país donant veu a les persones que solen ser ignorades als *mass media*, sobretot quan es tracta del conflicte a Colòmbia. Més endavant, s'hi va afegir l'objectiu de visibilitzar, amb urgència, la situació d'unes persones -avui personatges principals del

/ ROBERT BONET

documental- que corren el risc de perdre la vida a causa de la seva tasca política.

Quines dificultats va presentar el rodatge?

No vaig tenir cap dificultat i m'he sentit molt ben acollit, tant per part d'Astracatol com d'altres amants de Colòmbia, tot i que treballar amb una càmera a l'espat-

lla a zones on encara hi ha ferides obertes pot conduir a situacions difícils.

Quin és el principal aprenentatge de compartir l'experiència amb la pàgina enmig d'un conflicte armat?

He après molt pel que fa a la fermesa, la integritat i la coherència de totes les persones que han participat al documental. ◀

EXPRESSIONS

Una ciutat construïda des de la base

L'exposició '40 anys de moviment veïnal a l'Hospitalet de Llobregat' reflexa la importància cabdal de les associacions veïnals en la història del municipi

Mireia Chavarría i Anna Pujol

@mireiatxebarria @putxiputxis

Recuperar el passat amb totes les lluites i els èxits assolits i posar un gràmet de sorra per enfortir el moviment veïnal del present: aquests són els dos objectius de l'exposició de fotografies, marcats des del Centre d'Estudis de l'Hospitalet (CEH). Mitjançant imatges, documents i una tasca d'investigació i de recopilació exhaustiva, s'explica de manera entenedora i, alhora, elaborada, com es van constituir i com van actuar les associacions veïnals (AV). Amb aquesta proposta, el vestíbul del Centre Cultural La Bòbila (l'Hospitalet de Llobregat), durant aquest mes de gener, s'ha omplert de fotografies per il·lustrar 40 anys de moviment veïnal a l'Hospitalet de Llobregat.

Pels volts de 1970 es van legalitzar les primeres associacions veïnals de l'Hospitalet

L'exposició, que ja ha tancat portes, obre la possibilitat als col·lectius o les sales que ho vulguin d'instal·lar, durant un temps, aquestes fotografies que recopilen la nostra memòria històrica. Gràcies a aquestes organitzacions, es van aconseguir els primers passos de vianants, el soterrament de vies de comunicació o l'arribada dels transports públics; i fruit de les victòries sorgides de les lluites i les reivindicacions de la gent de baix es va aconseguir que no s'edifiqués i s'especulés més amb els habitatges i que ciutats com l'Hospitalet disposessin de moltes altres infraestructures i serveis que s'haurien d'haver fet des d'un inici.

SEMÀFORS I PASSOS DE VIANANTS

Pels volts de 1970 es legalitzen les primeres associacions veïnals de l'Hospitalet, una d'elles, la de Collblanc-Torrassa (1972), que es va emparar sota la legalitat que el règim atorgava a les *asociaciones de cabeza de familia*, tot i ser una associació veïnal. Les AV tenien molt clar que la seva lluita s'abocava, per un cantó, al combat de la dictadura franquista i, per altre, contra una ciutat que no disposava dels serveis bàsics i que estava patint un urbanisme descontrolat al servei de l'especulació i no de la població, que cada vegada era més gran, entre d'altres coses, a causa de les fortes onades migratòries.

Així, de mica en mica, els barris es van anar organitzant i es van crear les associacions de veïns i veïnes de Santa Eulàlia, Sant Josep, Pubilla Cases-Can Vidalet, Hospitalet Centre i les tres associacions de Bellvitge, La Marina (de tendència anarquista), Bellvitge Nord (amb majoria de membres del PSUC) i San Roque. Moltes de les associacions van ser creades a les parròquies i la majoria tenien diverses ideologies: comunistes, anarquistes o grups de joves catòlics.

Paral·lelament, el 1970, a Madrid, l'alcalde franquista del municipi, José Matías de España Muntadas, va presentar una exposició on pretenia mostrar l'Hos-

pitalet com a model de ciutat moderna i amb grans infraestructures. Una imatge que xoca estrepitosament amb la primera manifestació convocada el 1972, on es demanava un pas de vianants per creuar la Gran Via.

Precisament durant la primera etapa, 1970-1979, la majoria de les manifestacions són per reclamar mobiliari urbà tan essencial com semàfors i passos de vianants. També es comença a reclamar l'aturada de la construcció de blocs de pisos i, al seu lloc, la ubicació de zones verdes o escoles i centres sanitaris, que feien prou falta. Per exemple, l'AV de Collblanc-Torrassa va aconseguir aturar l'edificació que es volia aixecar on ara hi ha el parc de la Marquesa, l'únic pulmó de tota la zona. Avui, podem palpar la seva victòria.

LA COOPERATIVA DE LA BOMBA

Un dels barris que va haver de lluitar més, ja que, fa trenta anys, era el més precari de tot el municipi, va ser Bellvitge. De fet, aquest barri ja es va ubicar en un terreny inestable a causa de l'existència d'aigües subterrànies. A més, per la seva proximitat a la Zona Franca, de seguida hi van anar a viure els obrers i obreres que treballaven a la SEAT o a les indústries vidrieres o metal·lúrgiques. Precisament, a Bellvitge, el 1965, s'hi van construir tres blocs d'edificis que formaven part de la Cooperativa d'Habitatges de la Bomba. Aquesta va seguir el model de Can Tunis: moltes de les obreres que hi vivien venien de les barraques que hi havia a la Zona Franca, que les mateixes treballadores construïen durant la nit perquè les autoritats no les enxampessin, unes autoritats a les quals, moltes vegades, havien de subornar.

De fet, el nom de la cooperativa prové d'una antiga bomba d'aigua que servia per regar tots els horts que hi havia en aquesta zona, que eren el coixí alimentari de bona part de la ciutat de Barcelona. La cooperativa també va lluitar per una escola digna al barri de Bellvitge. En aquest barri, mai no han deixat de reivindicar coses i, gràcies a aquest moviment, al llarg del temps, s'ha aconseguit el soterrament del canal de la Infanta al seu pas pel barri, l'asfaltat dels carrers, la instal·lació de semàfors, la construcció de l'Hospital de Bellvitge... I el 1985, es va aconseguir aturar la construcció de divuit torres i onze blocs i que es fessin zones verdes i escoles. També als anys vuitanta, es va aconseguir que la Renfe no tragués l'estació de Bellvitge ni els ponts per poder creuar les vies cap al barri del Gornal. ◀

Manifestació veïnal per demanar un pas de vianants i un semàfor a la Gran Via l'any 1972

La història soterrada

Fa un dia plujós. Passegem pels carrers del barri de Santa Eulàlia de l'Hospitalet amb Jaume Valls i Germán Gomàriz, dues cares de l'activisme de base durant el franquisme. L'un anarquista, l'altre comunista, caminen de costat. A mesura que avancen, la història de cada racó de carrer va recobrant vida.

Ens arriba la flaire de terra humida, com si avui la pluja hagués decidit despetar alguna cosa que sempre hi havia estat però que el temps havia aconseguit

“L'Hospitalet d'avui no és conseqüència del govern democràtic sinó de la pressió ciutadana”

soterrar. “L'Hospitalet d'avui no és conseqüència del govern democràtic, sinó de la pressió ciutadana que hi ha hagut sempre”, exclama en Jaume, avui president d'El Pont de la Llibertat, una entitat que aglutina lluitadores antifranquistes compromeses a recuperar i destapar un trosset d'història que encara avui és invisi- ble. Així doncs, quan els edificis de Bell-

vitge trontollaven, era perquè algú picava pedra a la base.

Les persones que es van instal·lar a les barraques teixien de nit. Però hi ha coses que fa massa temps que resten a la penombra. En efecte, tot i que avui els llibres de text ho vulguin ignorar, va ser la pressió veïnal qui va aconseguir crear espais on els fums tòxics de les fàbriques s'esvaïssin per deixar pas a aquelles iniciatives que, encara que no fossin *rendibles*, feien la vida de les hospitalenques una mica més agradable. Les lluites per la construcció de passos de vianants, semàfors i autobusos i també de centres formatius i sanitaris per poder afrontar la manca d'oferta a la zona o les manifestacions per impedir la incomunicació del Baix Llobregat respecte de Barcelona en són alguns exemples. I són justament aquestes petites i grans victòries el que vol mostrar l'exposició *40 anys de moviment veïnal* del Centre d'Estudis de l'Hospitalet.

RESISTÈNCIA ANTIFRANQUISTA

Arribem a la plaça Espanyola. “Aquí hi va haver la primera repressió forta a l'Hospitalet. A tretze persones, ens van dete-

nir quan sortíem de l'assemblea”, recorda el Jaume, un dels fundadors de la primera associació veïnal de l'Hospitalet. Era l'any 68 i la policia s'havia assabentat que l'AV de Collblanc-la Torrassa planejava una manifestació en aquesta plaça. “Una cosa és el que ens afectava a la fàbrica: les hores de treball, un salari molt baix, les condicions de salubritat; però també hi havia coses per les quals lluitar quan arribaves a casa”.

“Quan arribaves a casa també hi havia coses per les quals lluitar”

Del 1962 al 1973, José Matías de España Muntadas, parent d'un dels propietaris de l'Espanya Industrial, es va posar al capdavant de l'alcaldia de l'Hospitalet de Llobregat. Provenint del falangisme, va donar màniga ampla a totes aquelles empreses constructores que volien llançar-se al procés d'urbanització de la ciutat, sense tenir en compte la necessitat d'equipaments, serveis i zones verdes. L'important no era la qualitat dels habitatges ni les condicions en què hi visquessin les persones, sinó aprofitar aquell moment de creixement econòmic i transformar-lo en un negoci especulatiu per obtenir el màxim de beneficis possibles amb el mínim de temps.

“Si estaves a la fàbrica i plantaves cara, t'assenyalaven amb el dit i ja estaves a la llista negra. Si estaves en una AV, en canvi, el propietari de la fàbrica ja no hi arribava. Era més còmode”, explica Jaume Valls,

també impulsor de CCOO a l'Hospitalet, per il·lustrar el transvasament de persones dels sindicats al moviment de barri. És així com la classe treballadora hospitalenca va trobar un aixopluc on arrecerar-se quan venien ventades de fred: creant xarxa, reforçant els lligams que els unien, construint un escut que la protegís dels atacs que patia constantment.

EL LLEGAT DEL MOVIMENT VEÏNAL

Jaume Valls i Germán Gomàriz coneixen la ciutat de l'Hospitalet com el palmell de la seva mà. I no només això, sinó que saben llegir més enllà del traçat que ha deixat rere seu cada reivindicació. Lluny de la nostàlgia o d'interpretacions mitificadores, recorren els seus carrers conscients de l'empremta que ha deixat la lluita d'ahir en la ciutat d'avui.

Avui activistes del moviment del 15-M a l'Hospitalet, són partidaris d'una transformació social real. “Els polítics d'avui són la continuació del franquisme i així poden fer el que els dona la gana: els han votat”, deixa anar en Jaume. I en Germán afegeix: “Són elegits pel poble i s'emparen en això”.

Bona part del teixit associatiu actual deriva del moviment veïnal dels setanta

Tot i que les associacions veïnals van perdre força quan algunes de les seves integrants es van incorporar a les institucions, el seu llegat a la ciutat és innegable. De fet, bona part del teixit associatiu actual deriva del moviment veïnal dels 70. Segons Manuel Domínguez López, president de l'entitat que ha impulsat la mostra fotogràfica: “El moviment veïnal ha estat i és, especialment ara, amb l'*autenticitat* al qual ens sotmeten, un moviment social de resistència cabdal de les classes treballadores”. ◀

+ info:
www.cel.h.cat

ESDEVENIMENTS RELACIONATS:
24 de gener
Jornada al Museu d'Història de Catalunya sobre *La recuperació de l'associacionisme en l'organització de la societat actual*, en el marc de l'exposició *Catalunya, terra d'ate-neus* (fins al 3 de febrer)

Fotografia de la sèquia del canal de la Infanta al seu pas per Bellvitge / CENTRE D'ESTUDIS DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

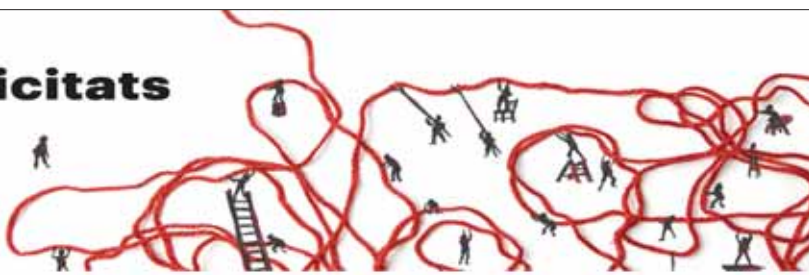
Butlletí de l'AV Santa Eulàlia, on es pot veure la importància del moviment feminista a les lluites veïnals / ARXIU HISTÒRIC SANTA EULÀLIA DE PROVENÇANA

7 anys teixint complicitats

300directes.directa.cat
entra i publica't!

Per què estàs subscrit a la Directa?
Envia'ns el teu comentari amb la teva foto
i ajuda a fer créixer el periodisme a peu de carrer.

EXPRESSIONS

Un ateneu popular nascut per articular les lluites de Cornellà

El projecte es basa en la col·laboració entre col·lectius i veïnat de la ciutat del Baix Llobregat

Ramon Samblas
@La Directa

Cornellà, el municipi amb la densitat de població més alta del Baix Llobregat, amb 12.511 habitants per quilòmetre quadrat i una taxa d'atur que supera el 18%, semblava endormiscat. I no és estrany, tenint en compte que dècades de governs locals del PSC han fet que gran part del teixit associatiu sorgit als anys 60 i 70 hagi quedat desactivat o hagi estat captat per les institucions. El miratge omnipresent del consumisme, encarnat en quatre centres comercials, ha ajudat força a donar aquesta imatge de passivitat. Però, finalment, diversos col·lectius han trencat aquest llast gràcies a la creació d'un ateneu popular al barri de la Gavarra.

ACTIVACIÓ A PARTIR DEL 15-M

Des de fa un parell d'anys, aquesta dinàmica d'inactivitat social s'ha trencat i, de mica en mica, el veïnat s'ha anat afegint als moviments socials. I ho ha fet a través de les acampades indignades, les tancades als centres d'estudi per protestar contra les retallades, les mobilitzacions contra entitats bancàries involucrades en l'escàndol de les preferents, la campanya contra Eurovegas, la reivindicació perquè el cinema PISA no s'acabi convertint en la darrera víctima de la especulació immobiliària o mit-

L'activisme social ha estat el que ha impulsat l'ateneu de Cornellà

jançant l'articulació de candidatures municipals d'esquerra anticapitalista. Aquest activisme social ha estat el que ha impulsat l'Ateneu Popular de Cornellà.

Avui és dia d'assemblea i l'agenda ve ben farcida; entre les qüestions que s'han de tractar, hi ha la valoració de la jornada d'inauguració, que va comptar amb l'assistència de centenars de persones i va desbordar totes les previsions. Per tant, el futur sembla optimista.

Assemblea de gestió de l'Ateneu Popular de Cornellà / ROBERT BONET

La veu dels col·lectius

Per poder conèixer de primera mà aquesta experiència unitària, una tarda, poc després de la inauguració, ens citem amb en Joan de Revolta Global, el Raül, que no està adscrit a cap moviment, l'Adrià J. de l'Assemblea del 15-M, l'Adrià R. de l'Assemblea de Joves de Korneyà i en Julián de Des de Baix. Ells són una petita mostra de la gent que ha fet possible, des de diverses sensibilitats, la reaparició dels ateneus a Cornellà. La iniciativa anterior, l'Ateneu de Korneyà, va durar prop de quinze anys i va tenir molt d'impacte en moltes de les activistes que, en un moment o altre, van passar per aquell espai.

D'on surt la voluntat de reprendre la tradició dels ateneus a Cornellà?

Joan: La idea de tenir un local surt, originalment, de Des de Baix. L'Assemblea del 15-M de Cornellà també necessitava un local. A partir d'aquí, s'hi va anar sumant més gent i vam acabar obrint un Ateneu Popular.

Julián: Ningú no es plantejava, d'inici, fer un ateneu; d'entrada, volíem un local per reunir-nos. Fins i tot vam estar mirant locals de 40 metres quadrats.

Quina és la funcionalitat d'aquest nou espai?

Raül: Per mi, l'Ateneu és una continuació de les acampades indignades i, alhora, omple un buit que hi havia al barri per poder enllaçar diferents moviments comunitaris. El nostre objectiu ha de ser aquest: la unitat. Sense recórrer a les solucions que vénen de les institucions. El dispositiu de creació d'espais de l'Ajuntament sempre ha vol-

El col·lectiu promotor de l'Ateneu Popular de Cornellà l'integren la Casa Sandino, l'associació de persones immigrants Cornellà Sense Fronteres, l'Assemblea de Joves de Korneyà, l'Assemblea del 15-M de Cornellà o organitzacions polítiques com Des de Baix, Revolta Global i el grup llibertari Espurna Negra. A banda de les diferents organitzacions que hi ha, també trobem desenes de veïnes que volen que l'Ateneu sigui un lloc on poder donar vida a diversos projectes i idees, com la divulgació del naturisme, la creació d'una cooperativa de consum, un punt de reunió per a les aficionades a la fotografia o, simplement, un lloc on poder prendre un cafè a mitja tarda i poder tenir contacte amb la gent del barri.

Ateneu Popular de Cornellà
Carrer Jacint Guerrero, 8.
Metro Línia 5, La Gavarra.
Cornellà de Llobregat
<http://www.facebook.com/AteneuPopularCornella>

POCA BROMA.

The Last Monkey NEWS

Catalunya viu, ara per ara, una situació paradoxal: mentre la immensa majoria de la població s'emborratxa i balla alegrement pels carrers celebrant la suspensió del copagament de l'euro per recepta, el govern de la Generalitat pateix un atac de ràbia del tipus *Ai mama, uns nens dolents m'han robat la pilota*. “Un dia diran que respirar en català és inconstitucional”, va arribar a dir l'inefable Francesc Homs, home fort del gabinet. Tanmateix, fonts ben informades han revelat a *The Last Monkey NEWS* que aquestes no van ser precisament les declaracions exactes d'Homs: “Escolti,

que aquests païos (el Tribunal Constitucional) ens hagin retallat l'Estatut, passi. Però home, això ja és in-to-le-ra-ble. Amb el menjar (el meu menjar, és clar) no s'hi juga”. I a continuació va afegir: “És que ja no podem ni ficar la mà a les butxaques del catalans tranquil·lament. Un dia diran que robar en català és inconstitucional”. De tota manera, el portal indiscret *Geneleaks* ha pogut filtrar la veritat i les reaccions no s'han fet esperar: Lola-Lola, portaveu de l'APS (Associació de Professionals del Sexe) ha declarat: “Neguem categòricament ser les mares d'aquesta gent”. **CALDEIRO**

La ciutat en gris

“Fer la realitat visible; fer el gris aparent”. És la idea que hi ha darrere el Grup d'Acció Cromàtica (GAC), una cèl·lula revolucionària que, des del divendres, actua a Barcelona amb frenètica meticulositat. Un dels seus portaveus, ocult sota un llençol com un fantasma de fireta, ens ho explica breument des de l'anonimat: “El GAC ha nascut per dessaturar els carrers, per treure el color de l'entorn mitjançant diferents tècniques pictòriques. Volem que la ciutat esdevingui grisa, que la gent visqui en blanc i negre”. El GAC ha començat a pintar busties, a canviar els vidres dels semàfors i a tnyir anuncis fins a eliminar-ne els colors. L'objectiu és crear revolucionaris.

El GAC parteix de la premissa que les imatges socials dels mons distòpics i del passat terrible mai no tenen color. Els inferns històrics, el Manchester de la industrialització, les dictadures feixistes, sempre ens vénen al cap en blanc i negre, mentre que les utopies ens apareixen saturades, plenes de colors brillants i contrastats. “La crisi”, ens diu el portaveu, “ha tancat botigues, ha deixat centenars de persones sense feina, però molts encara no entenen el que passa perquè no la veuen”. Estant convençuts que, si la gent encara no ha pres consciència, és perquè les xirimoies encara són verdes, el cel encara és blau i les Coca-coles vermelles.

Segons el GAC, la nostra és una “cultura dramàticament visual, que no escolta raons ni dades. L'únic sotrac possible perquè el públic passi a ser actor és fer-lo viure en una pel·lícula de postguerra”. Així, impulsen la revolució a cop de corró. El proper dilluns 4 de febrer, tnyiran de gris #989898 el centre comercial Arenas i la gespa de mitja muntanya de Montjuïc.

ADRIÁN CRESPO @crespix

NO SÉ SI ÉS COSA DE LA CULTURA POLITICA D'AQUÍ PERÒ EL TEMA DE DIMITIR QUAN TOCA NO EL PORTEM MASSA BÉ

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

DARTH VADER

Mega

Aquesta setmana, s'ha llançat Mega un servei per emmagatzemar dades a la xarxa que ofereix 50GB gratuïtes per als teus arxius. Mega és el successor de MegaUpload el famós lloc de descàrregues directes que va tancar l'FBI mitjançant una operació barroera fa un any. El seu creador, el multimilionari Kim Dot Com, va ser empresonat i ha jurat venjança, com fan els dolents de les pel·lis de James Bond. Per evitar les sancions per infringir el copyright, els arxius que pugem a Mega estan xifrats i, per tant, la responsabilitat sobre els continguts recaurà sobre les usuàries i no sobre la companyia. Resumint: ells continuaran fent negoci amb les teves dades i l'FBI et posarà a la presó si fos necessari :)

Si t'interessa Mega, has de saber que existeixen altres serveis d'emmagatzematge semblants al núvol, com ara Dropbox, Box.net i alternatives lliures com OwnCloud.

web: <https://mega.co.nz/>

p2p

La descàrrega directa és molt millor que els Torrents o l'eMule, que són lents i estan plens de pel·lis antigues!", deia el meu cosí mentre descarregava centenars de capítols de sèries de *seriesyonquis* com un professional. Però, un dia, a l'altre costat del món, un jutge de Hollywood va decidir que allò s'havia d'acabar. I el meu cosí es va quedar sense sèries.

A la descàrrega directa, els arxius es guarden en un únic lloc (disseny centralitzat), de manera que, si algú tanca l'aixeta, totes ens quedem sense aigua. Els protocols i les xarxes per compartir arxius p2p com el Torrent, Kamdelia, eDonkey o enllaços Magnet estan dissenyats perquè la informació estigui repartida o distribuïda entre tot les persones que componen la xarxa. Si una de les parts desapareix, la resta continuarà compartint la informació. Aquest disseny distribuït permet construir una Internet lliure i resiliència, fora de les ingerències de governs i lobbies industrials. Llocs web com ara PirateBay utilitzen aquestes tecnologies p2p.

web: www.piratebay.se

CROWDFUNDING

'Perucha'

Higinio Domingo *Perucha* és un artesà de la bicicleta, corredor, entrenador i un hacker de la mecànica. Guanyador de tres medalles d'or a Barcelona, Atlanta i Sidney; cinc Campionats del món i tres de l'Estat. *Perucha* i el seu taller Cicles *Perucha* estan amenaçats de desallotjament, tot i ser un punt de trobada per al veïnat i les diferents comunitats ciclistes, amb qui *Perucha* comparteix l'ofici de matricer i la construcció de bicicletes. La campanya de *crowdfunding* està adreçada a l'elaboració d'un vídeo sobre la seva vida i a aconseguir fons per a la causa judicial.

Web: <http://goteo.org/project/club-ciclista-perucha>

DEF CON TROLL

@defensa_ANC

Fa uns dies, es va presentar en societat @defensa_ANC, el compte de twitter de l'Assemblea Sectorial de la defensa de l'ANC. Les seves piulades són pur militarisme ranci amb arguments tan sòlids com que "els catalans no tenen cap tara genètica que els impedeixi ser militars" (SIC). Si aquesta notícia hagués estat tractada en un mitjà convencional, s'hauria presentat des del punt de vista institucional o des de la crítica racionalista a allò militar. Twitter ha reaccionat diferent: ha ridiculitzat el protoexèrcit català i ha generat tant de soroll que, al compte sectorial, li resulta impossible produir discurs que generi adhesions. #trollWIN #volemlamilienacatalà.

TUIT ROSA

Mega-egos

Alguns exemples d'egos gegantescs a twitter: @Carlos_Taibo (10.886 followers) ha començat a seguir algú. Després de passar mesos sense seguir ningú, ara segueix algú. Definició d'intel·lectual que parla i no escolta. Fins i tot @KimDotCom, que durant molt de temps només seguia Obama i @enjutomomamoto, que només seguia Rosita, n'han après. Mentrestant, @uriminzok, compte oficial de Corea del Nord, només segueix els altres tres comptes oficials. Però els grans premis a l'autisme tuitaire són per @DalaiLama (6.061.015 followers), que no segueix ningú, i el Papa @Pontifex (1.446.717 followers), que només se segueix a si mateix en vuit idiomes, a ningú més. L'avantatge de ser infal·lible.

FLAMES

'Machismo indie'

Un fantasma recorre la xarxa, el fantasma dels *indies* enfurismats; però és un fantasma que no fa por: fa servir roba cara, ulleres *Ray-ban*, és addicta als filtres d'Instagram, ja ha comprat l'entrada del Primavera Sound... La temible tribu urbana dels *quarentons* de classe mitjana que ha produït, des dels 90, la norma hegemònica del "bon gust" davant la "música comercial" o *mainstream*: els *indies*, els *hipsters*, els *gafapastas*.

Això ve d'un article publicat per *Diagonal* sota el títol *Machismo Gafapasta*, que signen deu homes i dones i que destapa una realitat de la qual mai es parla: que l'imaginari indie reflecteix una masculinitat aparentment diferent de la que retraten el hip-hop, el rock, el reageton i altres gèneres acusats de masclistes de manera recurrent (els músics *indies* es poden mostrar insegurs i tendres), però aquesta tolerància als sentiments masculins no es tradueix en relacions més igualitàries entre homes i dones. Els moderns són misògins i masclistes, quina sorpresa. Fem nostres les paraules de @lumumbaJR: "Bien por El Diagonal. A veces los mejores textos, y más los culturales, no son los más analíticos sino los que rompen la autocomplacencia".

L'article ha empipat l'autoanomenada escena indie de l'Estat Estat. Especialment, a la redacció de la revista @rockdelux i als seus lectors i lectores. La típica reacció de *machito* que ha suscitat (posar-se a la defensiva, equiparar la crítica feminista a *allò políticament correcte* i altres reaccions patètiques) hauria de ser analitzada en altres articles. Aquí ens centrarem en el *flame* a la xarxa i en alguns dels seus aspectes:

1- L'article, originalment publicat a l'edició en paper i a la web de *Diagonal*, ha originat centenars de rèpliques i comentaris a Twitter, Facebook, blocs i la mateixa web. Al contrari del que suggereix la

lògica de la centralitat, la lògica de la xarxa no considera que això sigui "un embolic" sinó que el debat salta d'un a l'altre sense problemes. Com diu @lajele, "Internet no està desordenado".

2- La reacció de la *community manager* de @EL_Diagonal i el CM de @rockdelux han estat completament oposades. Mentre @teclista, de *Diagonal* i coautora de l'article, ha donat la cara, ha argumentat i ha ofert espai a les rèpliques... el CM de *Rock de Lux* no sabem qui és i s'ha comportat com un autèntic cretí. No ha piulat l'article original ni ningú que el defensés, va respondre que no volia "perdre el temps", però després ha passat tres dies omplint el seu TL només amb els *tweeps* que li mostraven adhesió incondicional.

3- La xarxa no és una mica diferent de "la vida real". Estem convençudes que aquesta discussió generarà efectes al món dels àtoms. Segur que més d'un hi pensarà, abans de compondre una nova cançó que faci apologia de la violència de gènere.

4- Algunes pistes per continuar el debat:
- Article original: <http://www.diagonalperiodico.net/culturas/machismo-gafasta.html>
- Apunts i matisos de @teclista: <http://fuckmeintwee.blogspot.com.es/2013/01/40-machismo-indie-perdiendo-tiempo-en.html>
- Resposta d'un dels al·ludits, @FranciscoNixon: <http://francisonixon.blogspot.com.es/2013/01/machismo-gafasta.html>
- Article de @elenac: <http://www.elenacabrera.com/weblog/en-ocasiones-soy-machista/>
- Experiència de Lucía Lijtmaer: <http://www.sigueloyendo.es/durante-mucho-tiempo-quisiera-ser-visible/>
- Fer una cerca a Twitter amb "machismo gafapasta" en general. Si voleu, el storify de part de la discussió aquí: <http://storify.com/teclista/machismo-en-la-escena-indie%20en%20facebook>

AGENDA

DS26^{/01}

BARCELONA

Jornades: 'Colpegem juntes, sumem forces'

Casal de Joves de Gràcia

Algunes persones que participem en grups, plataformes i col·lectius diversos hem detectat un interès comú per trobar punts de confluència i unió amb tota la xarxa de moviments socials i lluites de la ciutat. Programa: DS 26/01 10h Presentació de les jornades. 10:20h 1era sessió: Anàlisi de la conjuntura. Quines són les debilitats de l'1%? Metodologia: ponència introductòria + debat obert. 12h 2ona sessió: Presentació de les lluites actuals. Continguts: presentació dels fulls de ruta i propostes estratègiques de les plataformes unitàries de lluita. Lluites actuals. Estat i incidència de la seva lluita. Full de ruta sectorial. Propostes per la unitat d'acció. Conclusions, mapeig i calendarització de les diferents lluites. Dinar 17h 3era sessió. Ressituem-nos. Com sumem forces? Recerca d'eines comunes de lluita. 19h 4ta sessió. Junttes som més fortes. Propostes per guanyar. Continguts: propostes estratègiques per aturar els atacs i construir alternatives. Metodologia: plenari. Conclusió: consensuar una proposta estratègica compartida. Recollir les diferents propostes per treballar el diumenge al matí. Acordar una data per fer una pròxima trobada. Diumenge 27 11h 5ena sessió. Resum de la Jornada Anterior. Continguts: sintetitzar i ordenar tots els continguts del dissabte. Metodologia: el grup de dinamització exposarà les conclusions i acords del dissabte, s'obrirà la discussió sobre les conclusions (sense introduir noves propostes) i es treballarà la projecció. 12h 6ena sessió. Grups de treball. Continguts: en funció de les propostes i conclusions del dissabte, es crearan grups de treball específics per començar a dinamitzar les propostes.

<http://colpegemjunttes.wordpress.com>
DJ24^{/01}

BARCELONA

CONFERÈNCIA AMB MARIA TERESA GUARDIOLA 'COM ARRIBAR A GRAN AMB UNA BONA SALUT.'

19:30h AureaSocial. C. Sardanya, 263.
Dins el cicle de xerrades *Davant el capitalisme: un altre model econòmic, una altra salut*.
20:30h Després de la pau: Rwanda i Guatemala. Nous capítols de la sèrie de documentals *Després de la pau*. Ateneu Popular de 9 Barris. C. Portlligat, 11-15.

TARRAGONA

CONCENTRACIÓ EN SOLIDARITAT AMB LES ACOMIADADES DE MAYMO.

10h Davant el Jutjat Mercantil (Av. Roma, 19) i després davant del Departament d'Ocupació i Empresa. C. Joan Baptista Plana, 29-31. Convoca CGT Tarragona.

DV25^{/01}

BARCELONA

XERRADA 'L'EDUCACIÓ VIVA, UNA EDUCACIÓ RESPECTUOSA AMB ELS PROCESSOS DE VIDA'.

18:30h Llibreria Aldarull c. Torrent de l'Olla, 72.
Amb Jordi Zorita, membre del CRAEV.

NOU BARRIS NAI'S PRESENTA... 'FESTA ALHOAI'

22h Ateneu Popular 9Barris. Portlligat s/n
Amb Cafè Band, Activos Toxicos i DJ Oskíman.

LLEIDA

CONCENTRACIÓ EN SOLIDARITAT AMB LES EMPRESONADES AL CP DE BRIEVA.

17h
Més info: www.carceligualtortura.blogspot.com. Org. Col·lectiu A les Trinxeres.

DS26^{/01}

BARCELONA

FOGUERONS DE SA POBLA A LA VILA DE GRÀCIA!

C. St. Lluís, 7.
Festa inaugural d'El Rusc: 17:30h Obertura de portes. 18h Conta contes. 19h Concurs de premis d'hort. 20h FotoCol i Pica pica.
Consultar programació de tot el dia a wwwllibertat.cat

CALDES DE MONTBUI

XERRADA 'COOPERATIVISME I ECONOMIA SOCIAL'.

18h Ateneu Moli d'en Ral. C. Molí s/n.
Amb Coop57 Vallesos en el marc de la 1era Festa Obrera Antipatriarcal. Sopar i PD amb les Fèmines Rebels. Organitza: Arran i Cos.

DELTEBRE

PRESENTACIÓ I PROJECCIONS DE LA PRODUCTORA DE CINE 'GORE I DE TERROR KUTREFACTO'.

21:30h Lo Maset. C. Estació, 45.

FIGUERES

CINEMA I BICICLETA:

20h Can Met c. Sant Vicenç, 30.
Projecció: *El lladre de bicicletes* (Vittorio de Sica, 1948).

DG27^{/01}

CALDES DE MONTBUI

ACTE DE PRESENTACIÓ DE LA 25ÈNA EDICIÓ DEL TACA'M, CONCURS DE TEATRE AMATEUR DE CALDES DE MONTBUI.

12h Coop70. C. Font i Boet, 7.
Org: El Centre, Ateneu Democràtic i Progreßista.

FIGUERES

SORTIDA ORNITOLÒGICA A LA GARROTXA.

8h Plaça del Sol
L'ornitòleg Joan Ventura ens guiarà a diferents zones de la comarca de la Garrotxa per descobrir les seves aus. Es recomana portar binocles. La sortida és matinal. Plaça del Sol de Figueres. Inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal apuntar-s'hi trucant al número 972670531

DELTEBRE

CINEFÒRUM: 'LA OLA'

18h CSO Lo Maset. C. Estació, 45.

DC30^{/01}

BARCELONA

TAULA RODONA SOBRE GESTIÓ CÍVICA: MODELS DE GESTIÓ COMUNITÀRIA.

20h Casal de barri Pou de la Figuera (Forat de la Vergonya).
Amb Pep Martí (CONFAVC), Pep Ortíz (Casal del barri de Can Peguera), Ateneu Popular de Nou Barris i Casc Antic per la Gestió Comunitària. Org: RAI

EL TEMPS

DIJOURS 24

Després de la neu que els últims dies ha caigut a llocs poc habituals, deixarem pas a un ambient de ple hivern.

DIVENDRES 25

La falca anticiclònica, malgrat alguns núvols primers, marcarà una jornada molt freda de nit però més suau de dia.

DISSABTE 26

La major part del dia predominaran les estones de sol. Al Pirineu hi haurà ventades moderades de Ponent i Mestral.

DIUMENGE 27

Sol durant el matí. Augment dels núvols a Lleida, Girona i Barcelona amb ruixats al vespre. Núvols a la resta.

DILLUNS 28

Ventades fortes a la Catalunya Nord, ambient assolellat i temperatures fredes. Núvols a les comarques d'Alacant.

DIMARTS 29

Falca anticiclònica de nou. Sol, temperatures més altes i proliferació de les boires a les valls del prelitoral i interior.

/ SARAI RUA

“Els xinesos, més enllà de les botigues ‘tot a cent’, tenim moltes cares”

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Què et du a reflexionar sobre la imatge de la comunitat xinesa?

Arran d'estudiar econòmiques i empresarials, em vaig adonar dels clíxets que hi ha sobre els xinesos dins el món dels negocis. Molt en particular, en relació als horaris i el funcionament dels establiments regentats per famílies xineses.

Per què tenim aquesta mirada monolítica. Té relació amb el comportament laboral del col·lectiu?

Tenim aquesta percepció perquè la majoria de xinesos fincats a Catalunya (un 70% actualment) provenen de la mateixa zona rural, Qingtiang, fet que els fa gregaris i molt homogenis respecte a les activitats centrades en els comerços i la restauració, on se serveix una gastronomia que s'ha perpetuat per successió familiar i per la seva bona acollida.

No hi ha famílies procedents d'altres zones?

Són menys. Hem de tenir en compte que l'arribada de xinesos a l'Estat espanyol va començar fa només quaranta anys. Sobretot, era gent de Qingtiang que venia a guanyar diners i, després, tornava a la seva terra per establir-s'hi definitivament. Aquest perfil, però, està canviant amb l'entrada d'estudiants i de professionals vinculats al sector de la telefonia.

Es relacionen poc amb la població, no trobes?

Però això tendeix a canviar gràcies a la ràpida transformació que està experimentant la Xina els últims mesos, una transformació que, als xinesos que han emigrat, els costa reconèixer. Però també perquè els adolescents, o els que han vingut amb 5 o 6 anys, han creat vincles afectius amb la nova societat.

I aquestes generacions no estan influenciades pel caràcter comunitarista de la Xina?

Té un pes important en el subconscient col·lectiu, cosa que contrasta amb el consumisme que irromp a la Xina. Això els deixa a mig camí entre el que han heretat i els nous valors hegemònics, si bé cadascú manifesta un grau d'aculturació diferent en funció de l'aproximació que té amb la nova societat.

“Em sona a xino”, “treballo com un xino”, “això és una imitació xina” i altres clíxets, a què responen?

Tenen el seu origen en un etnocentrisme europeu que estableix tòpics sobre qualsevol grup immigrant. Un fenomen que és comú a tot arreu, però que la comunitat europea manifesta de forma clara perquè, pel seu passat mil·lenari, es considera més civilitzada que les que encara s'estan desenvolupant. D'aquí, aquesta visió maniquea sobre la resta dels pobles.

Què hauriem de saber de la Xina per esvaïr aquesta percepció?

Que, més enllà de Qingtiang i de les boti-

gues tot a cent, tenim moltes cares. Per exemple, una gran diversitat lingüística, una excel·lent producció en el terreny cinematogràfic o del disseny i també empreses de telecomunicacions amb un grau molt alt de responsabilitat social i de consciència ecològica. També destacaria els valors de la honestat, el respecte per la gent gran i la fidelitat al col·lectiu, aspectes que, malgrat el risc que el capitalisme els destrueixi, els xinesos podem aportar a la societat mundial.

La Xina aspira a superar la perversió del capitalisme?

Aquest és el repte, articular una economia de mercat sota patrons de justícia social. En tot cas, sense intuir què ens portarà el futur, els xinesos som conscients dels impactes que ha tingut el model expansionista i de consum salvatge nord-americà. Davant l'obertura dels mercats i sabent el que ha representat la petjada econòmica i social dels Estats Units a Corea del Sud, per exemple, hem après que cal ser prudents, a banda que el principi socialista segons el qual tothom ha de poder menjar i tenir garantit un sostre regeix la nostra manera de ser.

Superarem els tòpics?

Així ho espero; tot i que, davant del creixement de la Xina, hi ha interessos occidentals per mantenir i reforçar aquestes imatges esbiaixades. Per això és necessari el coneixement mutu de les respectives civilitzacions. Només així aconseguirem desmuntar els tòpics i construir-nos plegats una societat més oberta i solidària. ◀

Yingying Zhang

Coautora del llibre
'No más cuentos chinos'

Ja fa vint anys que Yingying Zhang es va instal·lar a Catalunya per conèixer les claus del sistema econòmic europeu. Un període durant el qual aquesta dona provinent de la regió xinesa de Qingtiang ha alternat la seva formació acadèmica amb l'anàlisi dels prejudicis que tenim respecte a la població del gran país asiàtic. Com a resultat d'aquesta observació, ha publicat, juntament amb l'expert en negocis i arquitecte Ignacio Olivares, 'No más cuentos chinos' (Actualia Editorial). Una aproximació als temes sobre la seva comunitat que Zhang, avui professora d'Estudis financers a la Universitat Complutense de Madrid, desmunta amb l'objectiu de desvetllar-nos els secrets d'un poble divers, però capaç de preservar aquells patrons que el fan diferent de la resta.